

Bomenbeleidsplan

Wetstechnische informatie

Gegevens van de regeling

Organisatie	Zaanstad
Organisatietype	Gemeente
Officiële naam regeling	Bomenbeleidsplan
Citeertitel	Bomenbeleidsplan
Vastgesteld door	gemeenteraad
Onderwerp	bestuur en recht
Eigen onderwerp	Openbare ruimte

Opmerkingen met betrekking tot de regeling

Geen

Wettelijke grondslag(en) of bevoegdheid waarop de regeling is gebaseerd

1. Gemeentewet
2. artikel 4:11 Algemene Plaatselijke Verordening

Overzicht van in de tekst verwerkte wijzigingen

Datum inwerkingtreding	Terugwerkende kracht tot en met	Datum uitwerkingtreding	Betreft	Datum ondertekening Bron bekendmaking	Kenmerk voorstel
24-09-2009			Onbekend	03-09-2009 Gemeenteblad 2009, nummer 59	Z/2009/44262

Tekst van de regeling

Intitulé

Bomenbeleidsplan

Bomenbeleidsplan april 2009

1 Waarom bomenbeleid

1.1 Inleiding

In de openbare ruimte nemen bomen een belangrijke plaats in. Bomen dragen bij aan de ruimtelijke kwaliteit en structuur van de stad. Binnen het stedelijke gebied staan bomen langs wegen, watergangen, in recreatieterreinen en parken. Het stedelijke gebied van Zaanstad

wordt omgeven door een open, groen en waterrijk landschap. Dit veenweidegebied is van nature boomarm. Bomen in het veenweidegebied staan over het algemeen langs doorgaande wegen en paden. Ruimte voor bomen zal daarom vooral in en langs de rand van het binnenstedelijke gebied gevonden moeten worden. Ondanks de natuurlijke beperkingen telt

Zaanstad per 1 januari 2009 ongeveer 60.000 bomen, waarvan ruim 48.000 bij de gemeente in beheer zijn. Dat is ongeveer 0,4 boom per inwoner, uitgaande van een inwonertal van 144.007 per 1 januari 2009.

De instandhouding van het groen staat echter met enige regelmaat onder druk. Door de grote dynamiek binnen het stedelijke gebied ontstaan discussies over het al dan niet in stand houden van bestaande groenelementen, inclusief bomen. Binnenstedelijk bouwen en

parkeerdruk zijn vaak de voedingsbronnen van deze discussies. Ook overlast en ziekte staan de duurzame instandhouding van bomen in de weg. Vaak wordt bij groen, dat verdwijnt, compensatie toegepast, maar de uitgangspunten daarvoor zijn tot dusver niet in samenhang

op papier gezet.

Het Bomenbeleidsplan richt zich specifiek op 'de boom'. Voor bomen ontbreekt momenteel een actueel beleidskader. Voor een breder beleidskader op gebied van het groen zou een Groenstructuurplan het antwoord zijn. Hierin voorziet dit plan niet. Wel vraagt de zorg voor de boom vaak een bredere aanpak, omdat oplossingen vaak gerelateerd zijn aan de omgeving van de boom. De boom vormt in samenhang met andere bomen of andere elementen in zijn omgeving een geheel. Een goede zorg voor de boom heeft daardoor een veel bredere betekenis. Een en ander vraagt om een samenhangende aanpak

1.2 Doel

Het doel van het plan is de bescherming en instandhouding van de potentieel waardevolle, de waardevolle en de monumentale bomen in Zaanstad. Dit wordt bereikt door:

- Het beter betrekken van het groen in het algemeen en de boom in het bijzonder bij planvorming t.a.v. ontwikkelingsgerichte activiteiten.
- Het geven van een duidelijk kader voor het kapbeleid, in het bijzonder met oog op overlast en vitaliteit- en gezondheidsproblemen van bomen.
- Een duurzamer beheer en onderhoud van bomen; en
- Het vergroten van de waardering voor bomen.

Het Bomenbeleidsplan draagt bij aan een effectievere aanpak van het bomenbeleid in Zaanstad

1.3 Werkwijze

Begin 2008 is een plan van aanpak voor de totstandkoming van het Bomenbeleidsplan opgesteld. Op basis van dit plan is een Werkgroep Bomenbeleidsplan ingesteld. Deze werkgroep is multidisciplinair samengesteld en hij bestaat uit vakspecialisten van verscheidene afdelingen binnen de gemeente. De werkgroep heeft zich ook bezig gehouden met:

- Het opstellen van particuliere waardevolle Bomenlijst op basis van een plaatsgevonden bomeninventarisatie gedurende de jaren 2006 en 2007 (zie bijlage 1).

- Het doen van voorstellen t.a.v. de paragraaf 'bescherming van de houtopstand' in verband met de aanpassing en deregulering van de Algemene Plaatselijke Verordening per 1 januari 2009.

Tegelijk met het Bomenbeleidsplan wordt de lijst van particuliere waardevolle Bomenlijst ter vaststelling aan de gemeenteraad aangeboden.

Het Milieuplatform heeft als klankbordgroep gefungeerd bij de totstandkoming van dit plan. Allereerst is in het voorjaar van 2008 een workshop gehouden over het gewenste bomenbeleid in Zaanstad. Ten tweede is hij betrokken geweest bij de bespreking van de concept-eindversie van dit bomenbeleidsplan in februari 2009. Het concept-Bomenbeleidsplan kreeg brede instemming. Belangrijk aandachtspunt was de in standhouding van het groen (w.o. bomen) in stedelijk gebied. Bij kap van bomen zou in eerste instantie compensatie in de vorm van

herplant van nieuwe bomen in dezelfde wijk, waar de oude boom wordt gekapt, moeten plaatsvinden. In het Milieuplatform hebben naast vertegenwoordigers van de wijkorganisaties in Zaanstad ook het Zaanse Natuur- en Milieucentrum, het Kontakt Milieubeheer Zaanstreek en Milieudefensie, afdeling Zaanstreek, zitting.

1.4 Opzet van het plan

De hoofdstukken 2, 3 en 4 hebben een inleidend karakter. In hoofdstuk 5 worden knelpunten aangegeven en aansluitend wordt in hoofdstuk 6 het beleidskader geformuleerd. In hoofdstuk 7 wordt ingegaan op de in te zetten instrumenten, het financiële kader en de verdere

uitvoering van het Bomenbeleidsplan.

1.5 Samenvatting, conclusies en aanbevelingen

Voor de instandhouding en de bescherming van bomen is een aanscherping en aanvulling op het bestaande beleidsinstrumentarium noodzakelijk. In de hoofdstukken 6 en 7 wordt hierop ingegaan. In het kort betekent dit het volgende:

Voor de instandhouding en de bescherming van bomen is een aanscherping en aanvulling op het bestaande beleidsinstrumentarium noodzakelijk. In de hoofdstukken 6 en 7 wordt hierop ingegaan. In het kort betekent dit het volgende:

- Vaststellen van een *boomnorm van minimaal 0,4 boom per inwoner*. zie paragraaf 6.3 van het Bomenbeleidsplan. Deze norm komt overeen met het huidige aantal bomen in Zaanstad. Bij kap, ziekte of sterfte zal aanplant van een nieuwe boom moeten plaatsvinden. Via de jaarlijkse bomenbalans zullen de kwantitatieve gegevens van bomen worden bijgehouden. In paragraaf 6.3 van het Bomenbeleidsplan wordt op deze norm ingegaan.

- Verbeteren van de *zorgplicht voor bomen*: zie paragraaf 6.5.1 van het Bomenbeleidsplan. Bomen worden voortaan eens in de vier jaar op systematische wijze beoordeeld. Als methode wordt gekozen voor de zg. VTA-inspectie. VTA staat voor Visual Tree Assessment en richt zich op een beoordeling van zichtbare staat van een boom. Bomen met een

verhoogde gevaarzetting zullen eenmaal per jaar worden beoordeeld. Zijn daarbij risico's te verwachten, dan zal worden onderzocht welke maatregelen nodig zijn om de risico's te minimaliseren.

- Verbeteren van de plantcondities *bij nieuwe en bestaande bomen*: zie de paragrafen 6.5.2 tot en met 6.5.5 van het Bomenbeleidsplan. Bij aanplant van nieuwe bomen zal beter worden gelet op de samenhang met de omgeving. Aspecten daarbij zijn ligging van de ondergrondse infrastructuur (kabels, leidingen, riolering), aanwezige structurelementen (zoals parkeerplaatsen, kruisingsvlakken van wegen en woningen (minimaal 5 meter afstand), toepassing van bomen, die minder bevattelijk voor ziekten zijn en standplaatsverbetering bij bestaande bomen. Hiermee wordt ook getracht om overlast als gevolg van bomen zoveel mogelijk te voorkomen of te beperken. Bij bestaande bomen zullen, waar mogelijk, maatregelen met oog op standplaatsverbetering worden genomen, waarbij een prioriteit geldt voor bomen met een langere levensverwachting.

- *Waardebepaling van bomen volgens de NVTB-methode en instelling van een Boomfonds*: zie paragraaf 6.5.6. van het Bomenbeleidsplan. Ter bepaling van de waarde van bomen wordt de methode van de Nederlandse Vereniging van Taxateurs van Bomen (NVTBmethode)

gehanteerd. In paragraaf 6.5.6 wordt aangegeven in welke gevallen de methode in ieder geval gebruikt moet worden. Mocht herplant in een plangebied niet mogelijk zijn, dan kan een planontwikkelaar een financiële bijdrage, berekend op basis van de NVTBmethode, overmaken naar het Boomfonds.

- Vaststellen van de Lijst van particuliere waardevolle bomen (zg. Bomenlijst) (zie bijlage I van het Bomenbeleidsplan) en overname van zorgplicht van deze bomen door gemeente (zie paragraaf 6.6.7 van het Bomenbeleidsplan). Overname van de zorgplicht wordt

ingegeven door de volgende redenen:

- o Particuliere waardevolle bomen maken onderdeel uit van het culturele erfgoed binnen onze gemeente.
- o Beheer en onderhoud van deze bomen moet door deskundige boomverzorgers gebeuren. Boomonderhoud is specialistisch werk, dat niet door iedereen kan worden uitgevoerd.
- o Eigenaren moeten niet geconfronteerd worden met (extra) lasten van het hebben van een waardevolle boom op hun terrein.

In Zaanstad staan per 1 maart 2010 316 particuliere waardevolle bomen. In bijlage 1 van het Bomenbeleidsplan is de Lijst van particuliere waardevolle bomen opgenomen. Deze zg. Bomenlijst zal krachtens art. 4.11 van de Algemene Plaatselijke Verordening moeten worden vastgesteld.

- Verbeteren van de communicatie *aangaande de omgang met bomen*: zie paragraaf 6.7 van het Bomenbeleidsplan. Bij grootschalige ontwikkelingen rondom bomen zal een adequaat communicatiebeleid worden gevoerd, dat er op is gericht burgers vroegtijdig te informeren en draagkracht te krijgen.

- Vaststellen van de *Beleidsregel verlening kapvergunningen*: zie bijlage 2 van het Bomenbeleidsplan. Deze beleidsregel is een actualisering van de Beleidsnotitie kapvergunningbeleid. De beleidsregel stelt een kader voor het al dan niet verlenen van een kapvergunning van bomen op een openbare standplaats en van particuliere waardevolle bomen als gevolg van de overlast en de waardevolheid van een boom.

- *Vaststellen van de Beleidsregel criteria waardevolle en monumentale bomen*: zie bijlage 3 van het Bomenbeleidsplan. Deze beleidsregel is een actualisering van de Memo criteria waardevolle en monumentale bomen. In de Beleidsregel is vastgelegd, wanneer een boom als (potentieel) waardevol of monumentaal kan worden beschouwd.

- *Vaststellen van de Beleidsregel dendrologische waardevolle bomen*: zie bijlage 4 van het Bomenbeleidsplan. Deze beleidsregel somt de boomsoorten op die in Zaanstad uniek en zeldzaam zijn.

- Vaststellen van de *Beleidsregel boomstructuur*: zie bijlage 5 van het Bomenbeleidsplan. Op basis van deze beleidsregel zal de boomstructuur in Zaanstad in kaart worden gebracht en aanbevelingen worden gedaan voor verdere instandhouding en versterking van de bomenstructuur. Evenals individuele waardevolle en monumentale bomen kan een boomstructuur als waardevol worden aangemerkt. De beleidsregel geeft ook inzicht in de

gewenste stamdoorsnede bij aanplant van een boom. In paragraaf 6.4 van het Bomenbeleidsplan wordt op de beleidsregel inhoudelijk ingegaan.

Op basis van het vorenstaande zal het bomenbeleid in Zaanstad een nieuwe impuls krijgen.

Qua toepassing betekent dit o.a.:

- Het aanpassen van het onderhoudsbestek voor bomen in Zaanstad, waarbij ook particuliere waardevolle bomen worden opgenomen.
- Het In beeld brengen van de boomstructuur op wijkniveau op basis van de beleidsregel boomstructuur (zie bijlage 5 van het Bomenbeleidsplan).
- Het publiceren van de Bomenlijst en het bekendmaken, dat de artikelen 4.10 tot en met 4.12 van de Algemene Plaatselijke Verordening in werking treden.
- Het maken van afspraken met eigenaren van particuliere waardevolle bomen over het overnemen van deze bomen in beheer en onderhoud bij de gemeente.
- Het opstarten van een communicatieproces, waarbij het belang van bomen in het totale gemeentelijke beleid wordt aangegeven.

2 Het nut van bomen

2.1 Inleiding

Bomen spelen een onmisbare rol binnen de menselijke leefomgeving. Bomen zijn niet alleen nuttig, bijvoorbeeld als brandstof, timmerhout of vruchtboom, maar in de loop der tijd zijn ook andere en meer uitlopende functies aan bomen toegekend. Van gewoon mooi tot hulpmiddel voor de inrichting van de openbare ruimte. In de volgende paragrafen wordt het belang van bomen per functie of waarde geschetst.

Onder boom wordt in deze nota verstaan¹ een houtachtig, opgaand gewas met een dwarsdoorsnede van de stam van minimaal 10 centimeter, gemeten op 130 centimeter hoogte boven het maaiveld. Ingeval van meerstammigheid geldt de dwarsdoorsnede van de dikste stam. Onder boom wordt ook verstaan bomen, die bij aanplant als boom zijn bedoeld.

2.2 Leefbaarheid

Bomen brengen groen en sfeer in de straat of in de wijk. Bomen zijn belangrijk, waar het gaat om het terugbrengen van de menselijke schaal in sterk bebouwd gebied en het camoufleren de aard van de verstening. Ze vormen een recreatie- en een ontmoetingsplaats voor Jong en oud. Groen (en dus ook bomen) draagt bij aan ontspanning, verlaagt de stress en stimuleert de sociale ontwikkeling bij kinderen. Slim ingerichte, groenrijke wijken zorgen voor meer beweging bij bewoners. Bomen brengen zuurstof in de lucht, wat vooral belangrijk voor de stad en zijn inwoners is.

2.3 Milieu

Bomen kunnen geluidsoverlast verminderen en zorgen voor het afvangen van fijn stof. Naast de aanpak van de bron van de luchtverontreiniging kan gerichte beplanting de luchtkwaliteit verbeteren.²

Bomen hebben een gunstige invloed op het microklimaat, doordat ze extreme weersinvloeden, zoals temperatuur en wind matigen. Vooral in de zomer kan de temperatuur in de steden zo hoog oplopen, dat 'hittestress' bij (vooral oudere) mensen optreedt. Dit effect zal als gevolg van de klimaatverandering in de toekomst meer optreden. Verder houden de

bomen de zuurstof-koolzuurkringloop gaande en voorkomen water- en winderosie.

2.4 Economie

De groene kwaliteit, dus ook bomen, in de openbare ruimte verbetert het economische vestigingsklimaat en draagt bij aan een hogere omzet van het toeristisch-recreatieve bedrijfsleven. De waarde-ontwikkeling van woningen in een groene

omgeving is belangrijk voor de huiseigenaren, maar ook voor gemeenten (verhoogde inkomsten OZB tot wel 10%).

Het houdt ook de hogere inkomensgroepen in de stad. 'Groene' gemeenten zijn vaak welvarende gemeenten.

2.5 Ecologie

Bomen zijn levende groeiende, reagerende organismen die de stadsmens gemakkelijk en van dichtbij in contact brengen met alle aspecten van de natuur. Natuureducatie wordt vaak aan de hand van bomen gegeven. Bomen bieden ook voedsel en onderdak aan andere planten en

dieren en nestgelegenheid voor vogels en insecten. In bomen leven insecten, waar weer vogels en vleermuizen op afkomen. Ook veel soorten (korst)mossen en schimmels hebben bomen nodig om zich te vestigen. Zonder bomen wordt de biodiversiteit in bebouwd gebied misschien wel gehalveerd. Tot slot is iedere bomenstructuur, die vanuit het buitengebied de bebouwing inloopt, een ecologische infrastructuur, waarlangs planten en dieren de stad in komen.

2.6 Structuur

Volwassen bomen vormen herkenningspunten in het (stedelijke) landschap en zorgen voor schoonheid, beschutting, rust, historische besef, natuurbeleving en besef van jaargetijden. Ontwerpers van gebouwen, wegen, wijken, industrieterreinen en landschappen gebruiken

bomen al eeuwen als bouwstenen en richtingwijzers en beïnvloeden daarmee de schoonheid, veiligheid, schaal en herkenbaarheid van hun ontwerp op een positieve manier.

2.7 Cultuur

Bepaalde bomen kunnen, net als gebouwen, uitgroeien tot een monument voor onze cultuurgeschiedenis. In de loop van de tijd zijn en worden steeds andere soorten, kweek- en verzorgingswijzen gebruikt en worden bomen op verschillende manieren toegepast in parken, lanen, singels en groenstroken. Steeds meer parken en bomenrijke buitenplaatsen en landgoederen worden tot rijks- of gemeentelijk monument verklaard.

3 Bomenbestand in Zaanstad

3.1 Inleiding

In dit hoofdstuk wordt ingegaan op het bomenbestand (hoeveelheid, samenstelling) in Zaanstad. Alle gemeentelijke en waardevolle particuliere bomen zijn in een geautomatiseerd groenbeheersysteem ingebracht (MI-2 groen). Dit beheersysteem is bij de dienst Wijken (afdeling Beheer) ondergebracht.

3.2 Hoeveelheid bomen

Per 1 januari 2009 heeft de gemeente de volgende hoeveelheid publieke bomen binnen haar gemeentegrenzen:

Bomen	Aantal	Bijzonderheden
Bij gemeente in beheer zijnde bomen	48.196	
Bij provincie in beheer zijnde bomen	500	Schatting
Bij woningbouwcorporatie in beheer zijnde bomen	3.000	Schatting

Bij Staatsdomeinen in beheer zijnde bomen	7.700	Schatting Hembrugterrein
Totaal	59.396	

Bij particulieren zijn 316 waardevolle bomen geregistreerd. Dit zijn bomen, die vooral in voor- en achtertuinen staan. Daarnaast staan ze ook in het Wilhelminapark (eigendom van een stichting) en de Rooms-katholieke begraafplaats Kalf. In totaal heeft Zaanstad ongeveer 60.000 bomen. Zaanstad telt per 1 januari 2009 144.007 inwoners. Dit betekent, dat per inwoner van Zaanstad er 0,4 boom aanwezig is.

3.3 Samenstelling bomen

Na de Tweede Wereldoorlog waren nagenoeg alle bomen in Zaanstad gekapt. Alleen bomen op begraafplaatsen en parken waren gespaard gebleven. Tussen 1945 en 1975 zijn daarom in Zaanstad veel bomen geplant, die snel groeien met een relatief korte levenscyclus, zoals

populier, wilg en berk. Na 1975 is een beleid in gang gezet om de snelgroeiers te vervangen door bomen met een langere levenscyclus en ook langzamer groeien, zoals iep, es, eik, plataan, kastanje, beuk en esdoorn. De meeste bomen zijn aangeplant langs straten, in groenzones en in parken.

De bomen zijn op verschillende manieren aangeplant (verschijningsvorm):

- Normale boom: dit zijn bomen, die solitair of in groepsverband op regelmatige afstand van elkaar staan en waarvan de kroon op een normale wijze is ontwikkeld.
- Leibomen: dit zijn bomen, waarvan de kroon op jonge leeftijd langs een lattenraamwerk wordt geleid en op latere leeftijd in deze vorm blijvend wordt gesnoeid.
- Bolbomen: dit zijn bomen, waarvan de kroon in de vorm van een bol is gesnoeid.
- Knotbomen: dit zijn bomen, waarvan de stam is ontdaan van zijn top en op deze hoogte regelmatig wordt teruggezet.
- Gekandelabeerde bomen: dit zijn bomen, waarbij tot op de hoofdtakken wordt (terug)gesnoeid. Dit gebeurt bij bomen, die zonlicht in tuinen van particulieren ontnemen.

3.4 Beoordelingscriteria boom / boomstructuur

Vooruitlopend op de plaatsgevonden inventarisatie naar waardevolle, particuliere bomen heeft de gemeenteraad eind 2006 criteria van waardevolle en monumentale bomen en boomstructuren vastgesteld. In bijlage 2 is een geactualiseerde versie van deze criteria opgenomen. Deze beoordelingscriteria sluiten aan bij de criteria, die door o.a. de

Bomenstichting en andere gemeenten worden gehanteerd en die ook als weigeringsgronden in Algemene Plaatselijke Verordening zijn opgenomen.

In 2007 en 2008 heeft de inventarisatie naar waardevolle particuliere bomen in Zaanstad plaatsgevonden. De inventarisatie is gebeurd door vrijwilligers van het Zaanse Natuur en Milieucentrum met ondersteuning van de gemeente. De uiteindelijke samenstelling van de lijst is door de gemeente zelf gebeurd. Dit heeft geleid tot een lijst van 314 waardevolle

particuliere bomen. De meeste waardevolle bomen staan langs de lintbebouwing van Westzaan, Assendelft en Krommenie. In bijlage 1 is de lijst van waardevolle particuliere bomen opgenomen. De bedoeling is, dat deze lijst krachtens art. 4.11 van de Algemene Plaatselijke Verordening als 'Bomenlijst' wordt vastgesteld.

3.5 Inventarisatie van gemeentelijke bomen in de openbare ruimte

In 2008 zijn de gemeentelijke bomen in de openbare ruimte opnieuw in kaart gebracht aan de hand van een zogenaamde VTA (Visual Tree Assessment)-inspectie. Dit is een onderzoekswijze, gebaseerd op een beoordeling van zichtbare afwijkingen van een boom. De inspectie is door een extern bureau uitgevoerd. Bij de VTA-inspectie zijn de volgende aspecten meegenomen:

- Gezondheid in relatie tot veiligheid;
- Ouderdom;
- Soort;
- Hoogte; en
- Doorsnede.

Tabel 1: Kwaliteit bomen aan de hand van leeftijd:

Leeftijd	Slecht	Matig	Redelijk	Goed	Zeer goed	Totaal
0-10	30	134	106	94	0	364
11-20	111	455	1.145	1.917	50	3.678
21 -40	217	851	4.837	8.957	60	14.922
41-60	99	423	3.816	6.984	17	11.339
61 -80	9	142	872	2.383	10	3.416
>80	5	49	446	1.107	3	1.610
Totaal	471	2.054	11.222	21.442	140	35.329
Percentage	1,3	5,8	31,8	60,7	0,4	100

Bij de tabel past de aantekening, dat 12.867 gemeentelijke bomen niet zijn meegenomen in de VTA-inspectie. De reden is, dat deze bomen een stamdwardsdoorsnede van minder dan 10 centimeter hebben, maar dat ze wel als boom zijn geplant. De VTA-inspectie begint bij bomen met een stamdwardsdoorsnede van 10 centimeter of meer. Gelet op de beoordelingscriteria betekent dit, dat de gemeente:

- 1.556 (1 .610 - 54) monumentale bomen heeft, waarvan 18 geregistreerd bij de Bomenstichting;
- 3.265 (3.416- 151) waardevolle bomen heeft; en
- 10.807 (11.339 - 522) potentieel waardevolle bomen heeft.

Met de 'getallen tussen haakjes' wordt een correctie in de aantallen waardevolle en monumentale bomen toegepast. De correctie houdt verband met het criterium van een nog te verwachte levensduur van 10 jaar. De getallen zijn ontleend de kolommen 'slecht' en 'matig'.

In tabel 2 is een overzicht van de aanwezige dendrologisch waardevolle bomen in Zaanstad opgenomen. Dendrologisch waardevol wil zeggen, dat dit bomen zijn, die gemeentelijk dan wel landelijk van een zeldzame soort zijn. In bijlage 4 is hiertoe een beleidsregel opgenomen, die aangeeft bij welke boomsoorten in Zaanstad sprake van een dendrologische waarde is. Dit overzicht is van belang bij het onderhoud aan deze bomen en bij beoordeling van nieuwbouwplannen uit oogpunt van de bescherming van deze bomen.

Tabel 2: aanwezigheid van dendrologisch waardevolle bomen in Zaanstad

Wetenschappelijke naam	Nederlandse naam	Dendrologisch waardevol bij:	Aantal gemeentebomen	Aantal ouder dan gestelde leeftijd
Abies chephalonica*	soort Spar	20 jaar	1	1
Abies nordmanniana	Nordmanspar	30 jaar	2	2
Acer pensylvanicum	Koraalesdoorn	30 jaar	2	2
Aesculus pavia	Rode pavia	30 jaar	1	1
Ailanthus altissima	Hemelboom	30 jaar	32	6
Araucaria araucana*	Apenboom/Slangenden	30 jaar	1	1
Betula pendula 'Laciniata'	Prieelberk	30 jaar	4	1
Catalpa bignonioides	Trompetboom (geen bolvorm!)	30 jaar	23	4
Catalpa speciosa	Grootbloemige trompetboom	30 jaar	3	1
Cedrus atlantica 'Glaucua'	Blauwe atlasceder	30 jaar	15	6
Cercidiphyllum japonicum	Katsuraboom	30 jaar	40	24
Cercis siliquastrum	Judasboom	30 jaar	18	1
Cornus kousa 'Chinensis'	Japanse kornoelje	30 jaar	1	1
Cornus mas	Gele kornoelje	30 jaar	9	7
Crataegus crusgalli	Hanendoorn	30 jaar	7	7

<i>Crataegus wattiana</i>	soort Meidoorn	30 jaar	10	9
<i>Davidia involucreta</i>	Zakdoekenboom/Vaantjesboom	20 jaar	2	2
<i>Fagus sylvatica</i> 'Pendula'	Treurbeuk	30 jaar	6	5
<i>Fagus sylvatica</i> 'Rotundifolia'	Rondbladige beuk	30 jaar	4	2
<i>Fraxinus excelsior</i> 'Pendula'	Treures	30 jaar	19	8
<i>Fraxinus xanthoxyloides</i>	soort Es	30 jaar	23	16
<i>Koelreuteria paniculata</i>	Chinese vernisboom	30 jaar	20	4
<i>Liriodendron tulipifera</i>	Amerikaanse tulpenboom	30 jaar	41	9
<i>Malus baccata</i>	Sierapel	30 jaar	1	1
<i>Malus floribunda</i>	Rijkbloeiende sierappel	30 jaar	9	8
<i>Morus alba</i>	Witte moerbeï	30 jaar	6	1
<i>Morus nigra</i>	Zwarte moerbeï	30 jaar	18	5
<i>Parrotia persica</i>	Persische Parrotia	20 jaar	3	2
<i>Paulownia tomentosa</i>	Anna paulowna boom	10 jaar	13	3
<i>Picea abies</i> *	Fijnspar	30 jaar	12	1
<i>Quercus</i> 'Macon'	Perzische eik x hongaarse eik	30 jaar	18	4
<i>Sophora japonica</i>	Honingboom	20 jaar	15	11
<i>Thuja occidentalis</i> *	Westerse levensboom	30 jaar	13	2
<i>Tilia hollandica</i>	Hollandse linde	30 jaar	12	3
<i>Tilia mongolica</i>	Mongoolse linde	30 jaar	14	4
Totaal				165

* Conifeer

4.1 Inleiding

In dit hoofdstuk zal eerst een beeld worden geschetst, wat de bestaande gemeentelijke beleidsplannen en regelgeving over bomen zeggen. Vooral zullen een aantal documenten genoemd worden, die invloed hebben gehad op het beleid aangaande de bomen in Zaanstad. Qua regelgeving wordt uitgegaan van de regelgeving, die per 1 januari 2009 van kracht is.

4.2 Groenstructuurplan Zaanstad (1991)

In 1991 is het Groenstructuurplan opgesteld. Het plan heeft geen formele status gekregen. Aanleiding voor het plan waren indertijd de bezuinigingen en de stijgende onderhoudsachterstand. Het groenstructuurplan geeft de kwaliteiten aan van de gewenste groenvoorzieningen en welk budget hierbij nodig is. Inspiratiebronnen voor het plan waren:

- de fraaie oude parken en groenrijke wijken, evenals met monumentale bomen beplante boulevards langs de Zaan;
- het karakteristieke landschap van de Zaanstreek met fijnmazig slotenpatroon en smalle langgerekte kavels. Ook in het stratenpatroon in bestaand stedelijk gebied is dit patroon nog deels terug te vinden.

Uitgangspunt van het plan was 'eenvoud in de hoofdlijnen, variatie in onderdelen'. De hoofdlijnen bestaan uit de groenvoorzieningen langs de belangrijkste wegen en waterlopen. De onderdelen bestaan uit de groenvoorzieningen in de wijk, waarvan de inrichting is gebaseerd op de stedenbouwkundige karakteristieken van de wijk. Bomen moesten volgens

dit plan vooral een plaats krijgen langs grote doorgaande routes, langs de Zaan en op belangrijke knooppunten en centrumgebieden.

Het Groenstructuurplan eindigt met een overzicht van benodigde maatregelen en benodigde budgetten. De tijdshorizon voor de uitvoering van deze maatregelen was 15 jaar. Aangezien het Groenstructuurplan destijds niet is vastgesteld, zijn deze budgetten niet beschikbaar

gesteld. Het gevolg is, dat lang niet alle gewenste maatregelen ook zijn uitgevoerd. Tot slot benadrukt het Groenstructuurplan de permanente voorlichting t.a.v. de instandhouding van het openbaar groen.

4.3 Verkeersplan Zaanstad (1999) en Evaluatierapport (2003)

Het Verkeersplan (eigenlijk een Wegencategoriseringsplan) verdeelt het wegennet van Zaanstad in drie categorieën: stroomwegen (alleen buiten bebouwde kom), gebiedsontsluitingswegen en erftoegangswegen. Fietspaden worden onderscheiden in regionale en lokale fietspaden. Het Verkeersplan gaat verder niet in op de rol van bomen langs de onderscheiden wegen en fietspaden. Voor regionale fietsroutes wordt een vorm van beschutting langs fietspaden aanbevolen. Bomen kunnen deze rol vervullen. Overigens zijn deze fietsroutes vaak naast stroomwegen of gebiedsontsluitingswegen (type A) gelegen, waar al bomen staan of wenselijk zijn.

4.4 Beleidsnotitie kapvergunningbeleid (2002)

De beleidsnotitie is gemaakt n.a.v. de uitspraak van het televisieprogramma 'De Rijdende Rechter'. De beleidsnotitie beoogt duidelijkheid te geven over het al dan niet verlenen van een kapvergunning van bomen op een openbare standplaats. De beleidslijn is in 2006 bij de vaststelling van de criteria van waardevolle en monumentale bomen onder de aandacht van

de gemeenteraad gebracht. In bijlage 2 is een herziene versie van deze beleidsregel opgenomen.

4.5 Discussienota 'beleidsplan groen en wegen' (2004)

Aanleiding van deze nota was tweeledig:

- De wens tot het vaststellen van een bepaald onderhoudsniveau, gebaseerd op de beelden uit het handboek kwaliteit openbare ruimte, voor wegen en groen. Daarbij zijn tevens de jaarlijkse kosten van instandhouding van deze voorzieningen in kaart gebracht op de aspecten 'heel (technische onderhoud)' en 'schoon (verzorgend onderhoud)'.
- Het in kaart brengen van het achterstallig onderhoud van deze voorzieningen.

Het financiële kader van deze discussienota is bij de behandeling van de begroting 2005 vastgesteld. Op basis daarvan is gekozen voor het onderhoudsniveau 'basis', waarbij een pas op de plaats is gemaakt voor het inhalen van het achterstallig (technisch) onderhoud. Er is gekozen om geen onderscheid te maken naar een onderhoudsniveau per gebiedstypering.

4.6 Ruimtelijke Structuurschets 2005- 2015 'Dansen op veen' (2005)

In de Structuurschets wordt de ruimtelijke ontwikkeling van Zaanstad tot 2015 geschetst. Aanleiding is de verwachting, dat de komende decennia zich belangrijke ontwikkelingen voordoen, die vragen om een integrale en samenhangende visie op de ruimtelijke ontwikkeling. Ontwikkelingen, die de ruimtelijke ontwikkeling beïnvloeden zijn:

- De ruimtelijke structuur van Zaanstad;
- De huidige staat van de stad;
- Beleid vanuit andere overheden; en
- Trends en ontwikkelingen

Een van de vragen, die in het kader van deze Beleidsnota relevant is, hoe de kwaliteit van het groen en water behouden kan blijven en hoe deze versterkt moet worden. Parool van de Structuurschets is namelijk, dat de 'stad stadser moet worden en de dorpen dorps' van karakter blijven. Dit impliceert, dat er een verdere verdichting van de bebouwing in het stedelijke gebied plaatsvindt. Dit maakt ook, dat de 11 parken en het recreatiegebied Jagersveld in Zaanstad de belangrijkste dragers van het binnenstedelijk groen zijn. Door de verdere verdichting moeten deze gebieden verder ontwikkeld worden tot plaatsen, waar de gebruikswaarde wordt vergroot. Ook grote delen van de veenweidegebieden moeten beter

voor de stedelingen benut worden. Wonen aan het groen is een sterke kant van Zaanstad. De economische vestigingswaarde van het groen als verblijf- en gebruikskwaliteit blijft echter achter bij de potenties. Om de wisselwerking tussen buitengebied en het stedelijke gebied te

verbeteren worden drie lijnen geschetst:

- Beperkte, maar betere ontsluiting voor het langzame verkeer (fietser, voetganger);
- Het creëren van meer samenhang tussen groen en water; en
- Goed beheer.

Het aandeel openbaar groen wordt afhankelijk gemaakt van de gekozen gebiedstyperingen (i.e. woongebied, Zaans gemengd gebied, centrumgebied, werkgebied, agrarisch gebied, natuurgebied en recreatiegebied). Per gebied kan dit dus verschillen. Verder wordt uitgegaan

van behoud van bijna alle parken. Ook worden sportparken veel meer bij de groenstructuur betrokken om groene verbindingen tussen sportparken onderling en met het buitengebied in stand te houden en te verbeteren. Op de specifieke rol van bomen wordt in de Ruimtelijke Structuurschets niet ingegaan. In de nieuwe ruimtelijke structuurvisie zal hieraan wel aandacht worden besteed.

4.7 Leidraad standaardisatie van details voor de openbare ruimte (2006)

Deze leidraad beoogt inzicht te geven in materialengebruik en civieltechnische oplossingen, die qua ontwerp verantwoord zijn en goed passen in een verantwoorde inrichting en beheer van de openbare ruimte. De leidraad bestaat uit drie delen:

- A. Beeldkwaliteit en ontwerppunten, aanpak historische linten;
- B. Bomen standaard; en
- C. Standaarddetails.

In deel B wordt ingegaan op de rol van bomen in de openbare ruimte. De bodem en het klimaat vormen in Zaanstad een probleem voor de ontwikkeling van de bomen. Ondergronds zorgt de relatief hoge grondwaterstand ervoor, dat de bomen slechts oppervlakkig kunnen

wortelen. In de Bomenstandaard is een sortimentenlijst van bomen opgenomen die in Zaanstad in het algemeen goed kunnen groeien, gegeven de genoemde beperkingen.

4.8 Ruimtelijke Milieuvisie (2009)

De Ruimtelijke milieuvisie is opgesteld om vanuit het milieu grenzen en kansen aan te geven voor bijvoorbeeld woningen, bedrijvigheid en recreatie. De nota besteedt o.a. aandacht aan de ruimtelijke kwaliteit. Een goede ruimtelijke kwaliteit kan ook een bijdrage leveren aan de

biodiversiteit (flora / fauna) in de stad. Daarbij behoort ook het aanleggen van verbindingsroutes naar het buitengebied, omdat in het stedelijke gebied relatief weinig groen per inwoner is. Er is per inwoner 67 m² groen aanwezig, terwijl het landelijke streefgetal 75 m² bedraagt. Dit is inclusief sportterreinen en volkstuinten. De nota gaat niet specifiek in op de rol van bomen bij het tot stand komen van een goede ruimtelijke en/of milieukwaliteit.

4.9 Beeldkwaliteitsplan buitengebieden (2009)

Het Beeldkwaliteitsplan geldt voor het hele buitengebied van de gemeente Zaanstad. Het levert uitgangspunten en handvatten voor beeldkwaliteit bij het inpassen van ontwikkelingen in het buitengebied. Dat geldt ook voor opgaande beplantingen, zoals erfbeplanting rond boerderijen, bomenrijen langs wegen, watergangen en op dijken en opgaande beplantingen nabij dorpslinten en in stadsranden. Kernbegrippen voor de beeldkwaliteit zijn openheid en contrasten. Inzet van het Beeldkwaliteitsplan is het behouden van de openheid in het veenweidegebied en het versterken van de aanwezige contrasten (onder meer de stadsranden). Hierdoor worden de in het landschap aanwezige structuren van dijken, polders veenontginningen en droogmakerijen zichtbaar en herkenbaar. In het Beeldkwaliteitsplan

worden ontwerpprincipes gegeven voor ruimtelijke ontwikkelingen in voor Zaanstad beeldkenmerkende elementen als veenweiden, waterberging, boerenerven, lintdorpen en openheid. Het Beeldkwaliteitsplan is uitgewerkt in deelgebieden, die functionele en ruimtelijke samenhang vertonen. Per deelgebied zijn de waarden voor beeldkwaliteit beschreven en is in voorbeelduitwerkingen aangegeven hoe deze waarden dmv ontwikkeling behouden en/of versterkt kunnen worden. Voor enkele opvallend zichtbare bomenelementen worden in het beeldkwaliteitsplan uitspraken gedaan hoe deze passen in de gewenste beeldkwaliteit van het landschap.

4.10 Wetgeving (2009)

Met de Flora- en Faunawet, de Natuurbeschermingswet en de Boswet is een samenhangend stelsel van landelijke natuurwetgeving aanwezig. In Zaanstad zijn geen bosenheden, die onder de Boswet vallen. Zaanstad heeft in het verleden aangegeven, dat de Algemene Plaatselijke Verordening ook van kracht is op bosenheden. De Flora- en Faunawet richt zich op de bescherming van specifieke soorten. In het kader van het bomenbeleid is daarbij vooral de aanwezigheid van nesten van vogels en de bescherming van vleermuizen van belang. Ingeval van verplanting of kap van een boom zal ook een toets op basis van de Flora- en Faunawet moeten worden uitgevoerd.

4.11 Algemene Plaatselijke Verordening (A.P.V.)

Oude bomen of bomen, die beschermingswaardig zijn, worden vanuit de landelijke overheid niet beschermd. Voor bescherming en instandhouding zijn deze bomen aangewezen op de gemeente. Van oudsher staan in de A.P.V. bepalingen, die toezien op 'het bewaren van houtopstanden'. De A.P.V. heeft sinds januari 2009 onder invloed van de vereenvoudiging en

vermindering van regelgeving voor burgers en bedrijfsleven (deregulering) ook op dit punt een nieuwe inhoud gekregen. In afdeling 3 van hoofdstuk 4 resteren nog drie artikelen aangaande 'het bewaren van houtopstanden'. Belangrijkste wijziging is het vervallen van de

kapvergunningplicht voor bomen:

- die niet op een openbare (stand)plaats staan; en
- die niet voorkomen op de Bomenlijst.

Verder worden de gronden opgesomd op basis waarvan een kapvergunning geweigerd kan worden. Welke beleidslijn hierin wordt gevolgd, wordt weergegeven in bijlage 2.

Wat waardevolle bomen zijn, is vastgelegd in de Memo criteria waardevolle en monumentale bomen (zie bijlage 3). De begrippen 'waardevol' en/of 'monumentaal' komen echter niet terug in de weigeringsgronden, zoals die ook in de nieuwe A.P.V. zijn opgenomen. In art. 4:11 kan de kapvergunning alleen geweigerd worden op grond van:

- De natuurwaarde van de houtopstand;
- De landschappelijke waarde van de houtopstand;
- De waarde van de houtopstand voor stads- en dorpschoon;
- De beeldbepalende waarde voor de houtopstand;
- De cultuurhistorische waarde van de houtopstand; en
- De waarde voor de leefbaarheid van de houtopstand.

Wel kunnen de weigeringsgronden worden gezien als een uitwerking van de begrippen waardevol en monumentaal.

5 Aanknopingspunten voor het beleidskader

5.1 Inleiding

In dit hoofdstuk staan aandachtspunten in het bomenbeleid centraal. De knelpuntenanalyse is gebaseerd op het voeren van vraaggesprekken met diverse deskundigen (praktijkervaringen), het raadplegen van documentatie (zie hoofdstuk 4 en hoofdstuk 8) en het betrekken van de uitkomsten van de verrichte inspectie naar de vitaliteit van de gemeentelijke bomen (VTAinspectie).

De aandachtspunten zijn gerubriceerd naar:

- Ontwerp en inrichting;
- Beheer en onderhoud;
- Regelgeving en handhaving; en
- Communicatie;

Deze indeling komt overeen met het 'Model Bomenbeleid' van de Bomenstichting en wordt in den lande door meerdere gemeenten gehanteerd bij opgestelde bomenbeleidsplannen.

5.2 Ontwerp en inrichting

De volgende aandachtspunten kunnen worden genoemd (naar volgorde van belangrijkheid):

1. De aanplant van bomen langs de hoofd- en wijkinfrastructuur (in overeenstemming met het Groenstructuurplan) is niet goed van de grand gekomen. Belangrijke reden hiervoor is, dat dit plan officieel nooit is vastgesteld en dat de noodzakelijke financiële gelden niet beschikbaar zijn gesteld.
2. Bomen verdwijnen te gemakkelijk bij herinrichting van wegen, vooral in oudere wijken, waar een grote parkeerdruk bestaat of waar kabels en leidingen een groot beslag op de ondergrond leggen. Het profiel van een nieuwe weg of straat is dan ongeschikt voor de in stand houding van een boom.
3. Er is steeds minder ruimte voor bomen als gevolg van binnenstedelijke verdichting en compact bouwen op nieuwbouwlocaties.
4. De locatie van de boom kan geleid op de onderlinge afstand en de afstand tot de gevels van woningen en gebouwen tot knelpunten leiden.
5. Sommige soorten bomen geven overlast (stuifmeel, hars, opdruk, takbreuk).
6. Van bomen is veel van hetzelfde in soort en beeld; de diversiteit, vooral in de hoofdstructuur zou versterkt moeten worden.

Veel van bovenstaande knelpunten kunnen bij het ontwerpen en (her-)inrichten van een nieuwbouwplan worden opgelost. De ontwerper zal moeten weten, welke ondergrondse en bovengrondse ruimte hij ter beschikking heeft. Tevens moet hij weten, welke functie de bomen in die omgeving moeten gaan vervullen. Met de juiste kennis van bomen kan de bijpassende boomsoort gekozen worden, die vooral de lusten geeft en waarvan de lasten beperkt zijn. Een en ander betekent, dat de bestaande expertise over bomen binnen de organisatie beter benut moet gaan worden.

5.3 Beheer en onderhoud

Bij beheer en onderhoud spelen de volgende knelpunten:

- Bomen worden minder vitaal of gaan dood naarmate de bomen ouder worden en de groeiplaats niet goed is voorbereid op een lange levensduur van de bomen. Dit speelt vooral bij bomen in verharding, waar zich zetting voordoet. Zelfs een standplaatsverbetering in de verharding leidt niet altijd tot een structurele verbetering voor de boom.
- Bomen in verharding geven opdruk als gevolg van zetting van de verharding en de boom kan slecht tegen ophoging van de grand.
- Er is achterstand in onderhoud (snoeiachterstand, kleine boomspiegels).
- De levensduur van bomen in Zaanstad is kort door zetting van de bodem (gemiddeld 40 jaar).
- Bomen staan geregeld op kabels en leidingen en Holering.
- Aantal boomsoorten zijn bevattelijk voor ziekten (iepen, kastanjes).
- Overlast door bomen wordt veroorzaakt door:
 - Luizen, ziekte, naalden, blad, harsuitstoot en andere ongemakken.
 - Schade aan verharding en het riool door boomwortels.

Van een andere aard zijn meldingen van overlast door bomen of ziekte van bomen. Op basis van de meldingen wordt de aard van de overlast bekeken. Daarbij is de vraag of

de boom gevaarlijk is en of er sprake van structurele overlast is. Op basis daarvan wordt naar een oplossing gezocht.

De volgende tabel gaat in op de vormen van overlast.

Soort overlast	Beschrijving
Wortelopdruk /- opslag	Wortels van de boom groeien zodanig, dat ze voldoende water en voedingszouten kunnen opnemen. Wortels volgen daarbij de weg van de minste weerstand. Dit kan leiden tot opdruk of versmalling van verharding, verstopping van rioolaansluitingen (lekke rioolaansluiting), ontwrichting van ondergrondse leidingen, schade aan (tuin)muren.
Ongedierte en vogelpoep	Veel straat- en laanbomen, zoals diverse linde- en esdoornsoorten, zijn een aantrekkelijk gastheer voor luizen, die de plantensappen opzuigen en daarna als zoete druppels uitscheiden. Deze zogenaamde honingdauw is een plakkerige substantie, die op alles terecht komt wat enige tijd onder de boom aanwezig is: wegdek, auto's, meubilair, planten en schilderwerk. Wanneer de honingdauw even blijft zitten, vestigt de zwarte roetdauwschimmel zich erop. Vooral autobezitters, maar ook uitbaters van caféterrassen en huiseigenaren hebben daar last van. Verder kunnen ook vogels overlast veroorzaken door hun uitwerpselen.
Lichtontneming	Veel bewoners hebben graag zon en uitzicht op door hun gewenste plekken en momenten. Bomen nemen deze zon en uitzicht weg. Hoe dichter een boom bij een huis of tuin staat en hoe groter hij wordt, hoe meer licht hij wegneemt. Iedere boom of overhangende tak, die schaduw veroorzaakt op een verkeerde plek en tijdstip kan een bron van klachten zijn.
Bladval	Tussen begin oktober en eind november valt er veel blad op het trottoir en in de tuinen. Bewoners ondervinden soms overlast doordat de bladeren van de gemeentebomen in dakgoten, in de tuin of op tuinpaden vallen. Bepaalde boomsoorten (b.v. eik, plataan) zorgen door hun slecht verteerbare bladeren voor meer klachten dan andere boomsoorten.
Angst voor omwaaien of afvallende takken	Iedere flinke storm zorgt voor schade als gevolg van omvallende bomen en afgebroken takken. Dat kan mensen bang maken voor bomen in hun directe omgeving. Een gemiddelde boom waait niet zomaar om, zeker niet in geval van een regulier beheerd bomenbestand. Hetzelfde geldt voor het afbreken van dikke takken. Vooral bij oude en/of beschadigde bomen, zoals bij wilgen en populieren, is de kans op problemen groter.
Zaden en vruchten	Bepaalde boomsoorten kunnen enorme hoeveelheden zaad maken om door de wind te laten verspreiden (b.v. berkenzaad, iepenzaad of wilgenen populierenpluis). Sommige mensen ervaren dit als hinderlijk. Vruchten leveren vaker problemen op.

De meest voorkomende en ernstigste boomziekten in Zaanstad worden in de volgende tabel beschreven.

Soort ziekte	Beschrijving
---------------------	---------------------

Lepziekte	De iepziektebestrijding vraagt al vele jaren de aandacht, ook op provinciaal niveau. Het terugdringen van uitval door de ziekte is gewenst. De bestrijding wordt door de gemeente zelf gedaan. De gemeente kan d.m.v. herplant / aanplant van nieuwe 'resistente' iepensoorten het uitvalpercentage als gevolg van de ziekte verminderen. Ongeveer 2 a 3 procent van de iepen in Zaanstad valt door deze ziekte uit. Door aanplant van resistente soorten moet het uitvalpercentage de komende jaren gaan dalen.
Kastanjeziekte	Een mysterieuze aantasting bij de kastanjabomen verspreidt zich ook in Zaanstad. Bomen krijgen bruine vlekken op de stam en 'bloeden' donker vocht. De aantasting leidt tot baststerfte en bij ernstige aantasting tot sterfte van de boom. Ongeveer 60% van de kastanjabomen in Zaanstad zijn aangetast en inmiddels zijn diverse bomen geveld. Sommige bomen vertonen al jaren lichte aantasting van kastanjeziekte zonder dat de ziekte zich zichtbaar doorzet. Andere bomen gaan binnen een jaar dood. Landelijk wordt geadviseerd de bomen met rust te laten en te verwijderen, als ze zijn afgestorven.
Plataanziekte	De Plataanziekte is van recente aard. De ziekte wordt veroorzaakt door een schimmel. De takken van een besmette boom sterven af en breken na verloop van tijd spontaan af. De aantasting is besmettelijk, maar voorzover nu bekend is, hoeft dit nog geen fatale gevolgen voor de boom te hebben. Er is echter nog weinig informatie bekend, wat de gevolgen van deze ziekte voor de boom op de langere termijn heeft.
Watermerkziekte	Deze ziekte komt alleen bij wilgen voor. Deze ziekte wordt veroorzaakt door een bacteriële aantasting. Ook bij deze ziekte sterven takken af, waarbij grote delen van de kroon worden aangetast. De aantasting is besmettelijk voor de boom en zij kan, afhankelijk van de zwaarte van de aantasting, fataal voor de boom zijn.

5.4 Vergunningverlening en handhaving

5.4.1 Aandachtspunten

Op gebied van kapvergunningverlening doen zich de volgende aandachtspunten voor:

- De onderbouwing van de waarde van de houtopstand in het besluit en het aanreiken van alternatieven in het besluit.
- Het helder formuleren van een herplantplicht;
- Het opnemen van een financiële voorwaarde i.p.v. herplantplicht in het besluit;
- Omstandigheden in bepaalde straten zijn gelijk, maar in de ene straat worden bomengekapt en in de andere straat worden bomen gesnoeid.

Op gebied van handhaving spelen de volgende aandachtspunten:

- Het openbaar ministerie kent geen vervolgingsbeleid aangaande de illegale kap van bomen, in het bijzonder waardevolle en monumentale bomen.
- Het reserveren van handhavingcapaciteit bij de gemeente, in het bijzonder voor waardevolle particuliere bomen.

5.4.2 Vergunningverlening

Bij verlening van de kapvergunning moet aangegeven worden, waarom een boom of bomen niet onder een waarde als genoemd in de weigeringgronden ex art. 4.11 van de A.P.V. valt. Soms wordt dit wel aangegeven in een kapvergunning, vaker ontbreekt een dergelijke verwijzing. Het is niet mogelijk om 'waarde' in meetbare criteria te verwoorden. Veelal is de waarde afhankelijk van de situatie ter plaatse en de waarde zal doortechnische deskundigen ter plaatse aangegeven moeten worden. Dit laat onverlet, dat er altijd de mogelijkheid onderzocht wordt of er geen minder vergaande maatregelen (alternatieven) dan kap mogelijk zijn. De vergunning moet concreet zijn.

Dit betekent, dat bijvoorbeeld bij het opnemen van een herplantplicht moet zijn aangegeven, om hoeveel bomen het gaat en wanneer herplant gerealiseerd wordt. Herplant moet passen binnen het gebied, waarop de kapvergunning betrekking heeft dan wel dat in de directe omgeving een mogelijkheid hiertoe aanwezig is. Past het niet in het gebied, dan moet het opleggen van een herplantplicht achterwege worden gelaten. Er mogen namelijk geen voorwaarden worden opgenomen, die niet nagekomen kunnen worden. Bij een omvangrijke kap met herplant kan het onderomstandigheden noodzakelijk zijn, dat er een zogenaamd groenplan bij de kapvergunning wordt gevoegd.

Als het opnemen van een herplantplicht niet mogelijk is, wordt in toenemende mate een financieel voorschrift in de kapvergunning opgenomen. In een dergelijk voorschrift staat, dat er een geldbedrag aan de gemeente wordt overgemaakt om de herplantplicht af te kopen. Belangrijk daarbij is wel, dat dit geldbedrag wordt gereserveerd voor aanplant van een boom of bomen op een andere locatie. Momenteel is geen aparte rekening of voorzieningen, waarop een geldbedrag gestort kan worden. Voor het instellen van een voorziening in de vorm van een zg. Bomenfonds geldt een financieel-technische eis van minimaal een budget van € 50.000,-.

Gelijke gevallen moeten gelijk behandeld worden (gelijkheidsbeginsel). Dit betekent, dat indien bezwaarmaker aangeeft, dat in een straat verderop bijvoorbeeld niet gekapt wordt en de omstandigheden van die straat gelijk zijn het niet te verdedigen is, dat een kapvergunning wordt verleend. Het probleem hierbij is, dat een gelijk geval ook in beroep kan worden aangevoerd zonder dat dit in de bezwaarfase door de bezwaarmaker naar voren is gebracht. Dit probleem kan worden opgelost, als de gemeente voor de vergunningverlening de omstandigheden in de buurt zelf nagaat.

5.4.3 Handhaving

In het verleden is enkele malen strafrechtelijk opgetreden tegen illegale kap van vooral waardevolle en monumentale bomen door het opstellen van een proces-verbaal van bevindingen door een bijzonder opsporingsambtenaar. Voor een vervolging is de medewerking van het Openbaar Ministerie nodig. Het Openbaar Ministerie is zeer terughoudend in een strafrechtelijke sanctiëring (hechtenis, geldboete) van een dader. De zaken werden meestal geseponeerd. Door de afschaffing van de kapvergunningplicht van de particuliere bomen in de nieuwe A.P.V. is deze kwestie minder relevant geworden, behoudens dan voor de waardevolle bomen. Het hebben van een waardevolle boom op een particulier terrein moet echter een lust en geen last zijn. De gemeente wil via communicatie en het opnemen van de particuliere waardevolle bomen in het gemeentelijke beheersysteem de lasten voor de betreffende burgers zoveel mogelijk verlichten, zodat de lusten voor het hebben van een boom worden benadrukt.

5.5 Communicatie

Bij grootschalige ruimtelijke ontwikkelingen hebben de bewoners de indruk, dat de gemeente bij herinrichtingprojecten niet zorgvuldig genoeg met het bomenbestand omgaat. Bomen dragen in hun ogen wezenlijk bij aan een beter woonklimaat. Ook wordt door hen in toenemende mate het belang van het verbeteren van de luchtkwaliteit als gevolg van de aanwezigheid van bomen benadrukt. De gemeente moet op deze geluiden inspelen door het geven van betere voorlichting, hetzij door het verzenden van informatiebrieven aan bewoners bij grootschalige werkzaamheden aan de groenstructuur (w.o. bomen), hetzij door het horen van de burger in het kader van de klachtenprocedure, ingeval een eerder verzoek ongegrond is verklaard. In zijn algemeenheid is het verbeteren van de communicatie een belangrijk aandachtspunt.

6.1 Inleiding

In dit hoofdstuk wordt het beleidskader geschetst, hoe Zaanstad met bomen wil omgaan. Qua opzet is zoveel mogelijk de indeling van hoofdstuk 5 aangehouden. Leidend parool in het beleidskader is, dat bomen een belangrijk onderdeel van de leefruimte voor mensen, dieren en planten vormen. Bomen dragen in belangrijke mate bij aan het groene karakter van de stad.

6.2 Uitgangspunten voor het beleidskader

Op basis van de knelpuntenanalyse in hoofdstuk 5 kunnen de volgende uitgangspunten geformuleerd worden:

1. Zaanstad moet een gemeente blijven, waar bomen vooral in en langs het binnenstedelijke gebied een plaats houden en krijgen.
2. Zaanstad is een zettinggevoelig gebied, wat tot gevolg heeft, dat de kwaliteit van bomen in verharding nooit optimaal zal zijn. Waardevolle en monumentale bomen kunnen voornamelijk in groenstroken worden gerealiseerd.
3. Bij de (her)inrichting van de openbare ruimte moet rekening worden gehouden met voldoende groeimogelijkheden voor bomen zonder dat deze bomen op termijn overlast in de meeste brede zin gaan veroorzaken.
4. Kwaliteit gaat voor kwantiteit, waarbij het hanteren van een boomnorm in kwantitatieve zin de ondergrens is. Het beheer van bomen staat in het teken van de algemene zorgplicht.
5. Vervangingsbeleid is gericht op een levensverwachting van de bomen van een gemiddelde levensduur van 40 jaar.
6. Monumentale en waardevolle bomen verdienen meer bescherming en bij beheer van gemeentelijke bomen is speciale aandacht voor deze categorie bomen.
7. Er is ruimte en bescherming van bomen, die uitgroeien tot waardevolle of monumentale bomen. Deze bomen worden geregistreerd. Ze komen t.z.t. op de gemeentelijke lijst van (potentieel) waardevolle en monumentale bomen, zodra zij aan de gemeentelijke criteria voldoen.
8. De burgers moeten ondersteuning krijgen bij het beheer van de particuliere waardevolle bomen, zoals die in de Bomenlijst zijn opgenomen.

6.3 Boomnorm

In hoofdstuk 3 is ingegaan op de hoeveelheid en samenstelling van het bomenbestand in Zaanstad. Tot op heden hanteert de gemeente geen normering voor het gewenste aantal bomen per inwoner. Met het hanteren van een norm wordt gestuurd op het bomenbestand in de stad en levert daarmee een positieve bijdrage aan de boomrijkheid van Zaanstad.

Gangbaar in Nederland is het aantal bomen te laten relateren aan het inwoneraantal, waarbij de hoogte van de norm kan verschillen naar gelang de specifieke eigenschappen van de gemeente.

In paragraaf 3.2 is vermeld, dat Zaanstad momenteel 0,4 boom per inwoner telt. Zaanstad wil deze 0,4 boom per inwoner als minimumnorm in heel Zaanstad hanteren. Een hogere norm is om de volgende redenen alleen met veel inspanning te realiseren:

- Zaanstad kiest voor kwalitatief goede groeimogelijkheden voor bomen, waarbij bomen voldoende ruimte krijgen.
- Binnen het bestaande binnenstedelijke gebied is nauwelijks ruimte meer voor aanplant van extra bomen.
- In het buitengebied zullen komende jaren als gevolg van het Beeldkwaliteitsplan buitengebied bomen worden verwijderd ter verbetering van het open karakter van het veenweidegebied. Ter compensatie zal in of langs de rand van het binnenstedelijke gebied aanplant van bomen plaatsvinden. Vooral Kreekrijk biedt hiertoe mogelijkheden.
- De komende jaren zullen ruim 2.500 bomen moeten worden vervangen door nieuwe exemplaren vanwege hun matige tot slechte conditie.

Jaarlijks zal via een zogenaamde bomenbalans, op te nemen in het Jaarverslag van de gemeente, gerapporteerd worden over de hoeveelheid bomen in Zaanstad.

6.4 Ontwerp en inrichting

Bomen hebben een belangrijke functie als dragers van structuur en hiërarchie. De bestaande bomenstructuur wordt als basis genomen voor het verder versterken en uitbreiden van het bomenbestand. De functie van de bomenstructuur verschilt per gebied. Zo zorgen bomen langs een hoofdstructuur voor herkenning en oriëntatie. De bomen in wijken bepalen voor een belangrijk deel het groene karakter van de directe leefomgeving van de bewoners. Tevens kunnen bomen een bijdrage leveren aan de verbetering van de luchtkwaliteit. Bij de verdere uitwerking van de bestaande en gewenste bomenstructuur wordt uitgegaan van de volgende

hoofdingeling:

- a) Bijzondere elementen in de hoofdstructuur van Zaanstad, zoals winkel- en parkboulevards, historische linten en paden, historische pleinen, tuinen en parken en groen blauwe netwerk van de stad.
- b) Wijken, gebouwd in de periode 1930 - 1960;
- c) Wijken, gebouwd in de periode 1960 - 1990; en
- d) Wijken, gebouwd in de periode 1990 - heden.

Kenmerk van deze indeling is de aanwezigheid en functie van bomen in het openbare gebied. Wijken, gebouwd in de periode 1930-1960 zijn groenarm, maar kennen wel bijzondere groene plekken, zoals plantsoenen en parken. Wijken, gebouwd na 1960 zijn ruimer van opzet met veel groen. Na 1990 kreeg het compact binnenstedelijk bouwen de overhand en zijn wijken

weer groenarmer. Ook deze wijken kennen bijzondere groenplekken, zoals aanleg van plantsoenen en eco-zones.

Per hoofdingeling kan weer een onderverdeling in de structuur aangebracht. In bijlage 5 is een beleidsregel in de vorm van een tabel opgenomen, die dient om grip te krijgen op het toepassen van bomen: 'waar wel en waar niet', 'hoeveel bomen', 'in welke vorm' en 'hoeveel ruimte'. Daarbij wordt ook rekening gehouden met aspecten als de toekomstige functie van de

boom, hoelang moet de boom er staan en is de boom beheerbaar? In de tabel wordt daarbij aangegeven:

- Gewenst aantal bomen in plantverband, afhankelijk van lokale situatie;
- Gewenste grootte;
- Gewenste stamomtrek bij aanplant;

- Te bereiken eindleeftijd;
- Noodzakelijke standplaatsaanpassingen; en
- Relatie met het overig groen.

Op basis van deze beleidsregel zal de bomenstructuur op stad- en op wijkniveau verder in kaart wordt gebracht. Waar nodig zullen aanvullingen op de bestaande boomstructuur worden aangebracht. De boomnorm vormt daarbij, zoals opgenomen in paragraaf 6.3, een kwantitatieve ondergrens.

Het hanteren van de beleidsregel past in het beheerbewust ontwerpen en het ontwerpbeewust beheren. Deze methodiek beoogt het aanbieden van oplossingen door instrumenten, methodieken en procedures aan te reiken, zodat iedereen vanuit zijn eigen vakdiscipline gericht meewerkt aan een gezamenlijk eindresultaat. In het ontwerp- en beheerproces is het

van belang om te zorgen voor een goede overdracht van informatie tussen beide fases. De beleidsregel als instrument is erop gericht doelstellingen en kwaliteitsniveaus vast te leggen, zodat de ambitie voor alle partijen (ontwerp, uitvoering en onderhoud) gelijk wordt ingezet.

6.5 Beheer en onderhoud

6.5.1 Zorgplicht voor bomen

Bomen hebben vanaf het moment van planten tot aan het moment dat ze gerooid en vervangen worden zorg nodig. Naast het optimaal laten groeien van bomen is hun veiligheid ten opzichte van hun directe omgeving ook van belang, mede om schade aan derden te voorkomen. Iemand, die als gevolg van bomen schade oploopt, zal door de rechter in het gelijk worden gesteld, als hij kan aantonen, dat de gemeente onvoldoende zorg aan de bomen heeft besteed. Voldoende zorg besteden betekent in ieder geval planmatig werken, op tijd snoeien en achterstanden in werk vermijden.

Dit houdt in, dat aan de volgende onderhoudsverplichtingen moet worden voldaan:

- Algemene zorgplicht:

Bomen worden eens in de drie jaar op een systematische wijze beoordeeld en op basis daarvan zal zonodig actie worden ondernemen.

- Verhoogde zorgplicht (bij aandachtvolle bomen):

Bomen worden op plaatsen met verhoogde gevaarzetting tenminste eenmaal per jaar gecontroleerd. Verhoogde gevaarzetting hangt samen met verschillende facetten, zoals verkeersdrukte, omvang van de boom en toestand, waarin de boom verkeert.

- Onderzoeksplicht (bij risicovolle bomen):

Bomen, waarbij uitwendige gebreken of symptomen voor verborgen gebreken zijn vastgesteld, die mogelijk gevaarlijk kunnen zijn, worden halfjaarlijks gecontroleerd. Bij dergelijke bomen moet snel worden onderzocht, welke maatregelen genomen moeten worden om de risico's te minimaliseren.

De uitvoering van het werk aan bomen zal door deskundige boomverzorgers moeten worden gedaan. Boomonderhoud is specialistisch werk, dat niet door iedereen uitgevoerd kan worden.

6.5.2 Aanplanten van bomen

Bij aanplant van bomen wordt ingespeeld op:

- de versterking van de boomstructuur in Zaanstad, zoals in paragraaf 6.4 is geschetst;

- de ligging van de ondergrondse infrastructuur (kabels, leidingen, riolering);
- de aanwezige structurelementen, zoals parkeerplaatsen, kruisingsvlakken van wegen en afstand tot woningen (minimaal 5 meter);
- de toepassing van bomen, die minder bevattelijk voor ziekten zijn;
- de verbetering van de standplaats, waardoor de boom dieper kan wortelen;
- de mate van onderhoud aan een boom;
- de biodiversiteit; en
- de waarde van boom als de bijdrage aan de verbetering van de luchtkwaliteit; dit laatste speelt vooral in gebieden, waar de luchtkwaliteit onder druk staat.

6.5.3 Onderhoud van bomen

Snoemaatregelen, vastgelegd in een snoeiplan of onderhoudsbestek bomen, zijn belangrijke ingrepen voor de bomen. Bomen worden gesnoeid om verschillende redenen:

- Een jonge boom (tot 20 jaar) moet bij het opgroeien begeleid worden: de bomen hebben nog geen goed ontwikkelde kroon.
- Een volwassen boom (vanaf 20 jaar) moet onderhouden worden, waarbij vooral takken, die de kroon negatief beïnvloeden, worden verwijderd.
- Een boom met een specifieke vorm (knot, lei) moet in stand gehouden worden.
- Ingeval van schade kan het niet zo zijn, dat de schuldeiser de gemeente van slecht beheer kan beschuldigen.

In Zaanstad is het snoeien van bomen vastgelegd in een onderhoudsbestek voor bomen. Naast snoeien kan als onderhoudsmaatregel ook standplaatsverbetering noodzakelijk zijn. Hierbij wordt vooral gekeken of de wortelgroei van de boom verbeterd kan worden door maatregelen in de sfeer van betere beluchting, doorlatendheid en waterbeheersing.

6.5.4 Overlast van bomen

In paragraaf 5.3 is stilgestaan bij de oorzaken van overlast, die bomen kunnen veroorzaken.

Deze waren:

- Luizen, naalden, blad, harsuitstoot en andere ongemakken; en
- Schade aan verharding en het riool door boomwortels.

Overlast is een subjectief gevoel en dit kan vaak niet als een objectief relevante hinder worden behandeld. Enige mate van overlast wordt een ieder geacht te dulden. In onderstaande tabel wordt geprobeerd de mate van hinder te objectiveren door het aanreiken van criteria om klachten op de juiste wijze af te handelen.

Soort overlast	Preventieve maatregel	Curatieve maatregel	Kapmaatregel
Wortelopdruk	<ul style="list-style-type: none"> • Bij het planten voldoende goed doorwortelbare grond. • Goede kwaliteit rioleringsstelsel • Scheiding bomen en kabelstroken 	<ul style="list-style-type: none"> • Groeiplaatsverbetering • Wortelsnoei • Omvormen trottoir tot groenstrook 	Vellen van bomen als uiterste maatregel

·Bewuste boomsoortkeuze

·Lava of soortgelijke materialen als weg-fundering i.p.v. zand

Bladluis en vogelpoep

·Juiste boomsoortkeuze

·Geen luisgevoelige soorten als beuk, esdoorn en linden toepassen bij parkeer-plaatsen, terrassen en uitstalruimten van winkels

·Toepassen van knoflookextracten en lieveheersbeestjes

·Bomen met water besproeien bij extreme overlast

Geen kap van bomen om deze reden.

Lichtontneming

·Geen bomen planten binnen 5 meter van huizen en tuinen (erfgrens)

·Juiste boomsoortkeuze

·Snoeien van bomen of overhangende takken.

·Kandelaberen van bomen

·Bomen om en om weghalen.

Vellen van de bomen als uiterste maatregel

Bladafval

·Voorlichting over het nut van bladerdek in de zomer en blijven liggen van bladeren voor voeding

·Voorlichting over opruimactie

·Plaatsen van bladkorven

·Extra veegbeurten

Geen kap van bomen om deze reden.

Angst voor omwaaien of afvallende takken

·Risico verminderen door uitvoering onderhoud

·Voorlichting over maatregelen

·Bij overhoopte schade goede afhandeling schade

·Extra controleren en de noodzakelijke maatregelen uitvoeren

·Voorlichting

Geen kap van bomen om deze reden, tenzij stabiliteit van boom in het geding is.

Zaden en vruchten

·Juiste boomsoorten (geen kastanjes, notenbomen of vruchtdragende sierfruit-bomen langs wegen planten)

·Kandelaberen van sierperen (uitstel van vruchtdracht)

·Planten in groenstroken

·Vruchtdragende Sierfruitbomen vervangen ingeval van veel overlast.

Geen kap van bomen om deze reden.

Allergieën

·Juiste boomsoorten (zoals populier, wilg, els, hazelaar, berk)

·Snoeien van bomen of overhangende takken.

Geen kap van bomen om deze reden.

Mocht een boom om bovenstaande reden worden gekapt, dan is herplant te allen tijde een bijkomende maatregel.

6.5.5 Gezondheid en ziekte

Gezondheid en ziekte van bomen kunnen ook overlast voor de omgeving veroorzaken. In Zaanstad zijn, net als in heel Nederland diverse boomziekten aanwezig. De bekendste zijn de iepziekte, de kastanjeziekte, watermerk, bacterievuur, loodglans bacterie, plataanziekte en esziekte. Door aanplant van immune boomsoorten wordt getracht uitval van bomen als gevolg van ziekte te voorkomen. Zieke bomen hoeven niet direct geveld te worden, maar vragen wel om specifieke onderhoudsmaatregelen om de infectiebron te verwijderen. Dode of ernstig zieke bomen, die een gevaar voor de omgeving of voor andere bomen opleveren, worden geveld.

6.5.6 Waardebepaling van bomen

Sinds 1 april 2005 hanteren de boomtaxateurs, verenigd in de Nederlandse Vereniging van Taxateurs van Bomen (NVTB) een nieuwe methode voor de waardebeoordeling van bomen. Deze methode, kortweg NVTB-methode, is de opvolger van de zg. Methode Raad. Essentie van de NVTB-methode is het vaststellen 'hoeveel het kost om een vergelijkbare boom op een vergelijkbare locatie opnieuw te realiseren, naar huidige maatstaven en volgens het actuele prijsniveau'. De waardebeoordeling van bomen zal worden gebruikt bij:

- De vaststelling van de financiële waardevermindering bij schade aan bomen; en
- De planvorming, ingeval bomen moeten wijken i.v.m. het toekennen van andere functies aan de grond: de waardebeoordeling vindt plaats, als binnen het plangebied minder bomen terugkomen dan er eerder stonden. Is er wel voldoende ruimte, dan kan de waardebeoordeling achterwege worden gelaten. Bepalend is dan de beleidsregel Boomstructuur in bijlage 5.

6.6 Vergunningverlening en handhaving

6.6.1 Vergunningverlening voor particuliere bomen

Met het ingaan van de nieuwe A.P.V. hebben een aantal particuliere bomen de status van waardevolle boom gekregen (zie bijlage 1). Voor de particuliere bomen zonder deze status is de kapvergunningsplicht afgeschaft. De gemeente laat het kappen en aanplanten van deze particuliere bomen aan de burger over. Voor het kappen van particuliere waardevolle bomen

blijft een kapvergunning nodig. In de A.P.V. is het begrip waardevol of monumentaal niet opgenomen. Wel worden de weigeringsgronden in de A.P.V. gezien als een uitwerking van het begrip 'waardevol'.

In de praktijk zal dit betekenen, dat de gemeente voor particuliere waardevolle bomen zeer terughoudend een kapvergunning zal verlenen, waarbij de belangen van de in stand houding van de boom versus de belangen van de kapvergunningsaanvrager in de afweging worden betrokken. Dit vereist een besluitvormingsproces binnen het college van Burgemeester en Wethouders zelf. De vergunningverlening zal niet in mandaat worden afgedaan. Te allen tijde zal bij het verlenen van een kapvergunning een herplantplicht of een financieel voorschrift tot afkoop van de herplantplicht worden opgenomen. De afkoopsom moet dan aan de

gemeente worden overgemaakt.

Uit het vorenstaande blijkt, dat voor het in stand houden van waardevolle bomen de medewerking van de bevolking van groot belang is. De waardevolle particuliere bomen kunnen worden beschouwd als een algemeen belang voor iedereen. Om die reden wil de gemeente in overleg met de eigenaren van particuliere waardevolle bomen afspraken maken

over de zorgplicht van de bomen, waarbij de gemeente die zorgplicht in beginsel wil overnemen.

6.6.2 Vergunningverlening voor publieke bomen

Voor publieke bomen met een doorsnede van 10 cm of meer, gemeten op 130 centimeter boven het maaiveld blijft de vergunningplicht in stand. Enerzijds vanwege het algemene belang van bomen in openbaar gebied en anderzijds vanwege het waarborgen van inspraakmogelijkheden van belanghebbenden. De betrokkenheid van burgers bij bomen in hun straat is immers groot en indien de gemeente deze publieke bomen eveneens kapvergunningsvrij maakt, zal dit op veel onbegrip stuiten en zal de afstand tussen burger en overheid verder worden vergroot. Herplant van een publieke boom na kap is uitgangspunt, waarbij de nieuwe bomen wel moeten bijdragen aan een kwalitatieve verbetering van het groen. Als uitgangspunt hiervoor geldt de beleidsregel boomstructuur, zoals opgenomen in bijlage 5 van dit plan. Mocht herplant niet mogelijk is, dan zal een financieel voorschrift aan de kapvergunning worden verbonden. De afkoopsom moet dan aan de gemeente worden overgemaakt.

6.6.3 Handhaving

De gemeente wil via goede communicatie en het verzorgen van het onderhoud voor de particuliere boom het hebben van een waardevolle boom de lasten voor het hebben van een waardevolle boom voor de burger wegnemen. Handhaving is daardoor minder noodzakelijk.

6.7 Communicatie

De afgelopen jaren is goede communicatie over het bomenbeleid van belang gebleken. Kap van bomen levert bij de burgers vragen op en vooral bij grootschalige kap is er veel weerstand. Het is daarom belangrijk, dat de belanghebbenden van te voren op de hoogte wordt gesteld van ontwikkelingen, waarbij bomen in het geding zijn. In dat kader wordt als

beleidslijn gehanteerd:

- Bij inrichting, beheer en onderhoud, waarbij bomen zijn betrokken:
 - Plannen m.b.t. (her)inrichting en groot onderhoud aan groen zullen van te voren worden gepubliceerd in de gemeentelijke rubriek 'Zaanstad Journaal' en er zal een informatiebrief worden verspreid. Aanvullend is een inloopbijeenkomst mogelijk.
 - Kap van publieke en particuliere waardevolle bomen zal op de gebruikelijke wijze worden gepubliceerd. Bij kapvergunningsaanvraag van meerdere bomen zal een groenplan worden overlegd.
- Bomenbeleid:
 - Uitgeven en actueel houden van folder met de volgende onderwerpen:
 - Een toelichting op het bestaande beleid
 - De waarde van bomen in de woonomgeving
 - De procedures rond waardevolle bomen.

De folder kan huis-aan-huis worden verspreid en in de gemeentelijke gebouwen aan bezoekers worden aangeboden.

- Het geven van Voorlichting aan particuliere eigenaren van waardevolle bomen.
- Publicatie van de Lijsten van particuliere en publieke waardevolle en monumentale bomen op de gemeentelijke website.

7 Uitvoering

7.1 Inleiding

Dit hoofdstuk bestaat uit drie onderdelen:

- Beschrijving van in te zetten instrumenten ter realisering van het bomenbeleid
- Financieel kader om het bomenbeleid te realiseren.
- Verdere aanpak / uitvoering

7.2 Inzet van instrumenten

Voor het beïnvloeden van de kwaliteit en de kwantiteit van bomen zijn diverse instrumenten in de gemeentelijke organisatie aanwezig. In onderstaande tabel is een opsomming gegeven met verwijzing naar de betreffende paragraaf in dit bomenbeleidsplan, waar verder op het

instrument is ingegaan:

Tabel 1: inzet van instrumenten:

Instrumenten t.b.v. kwantitatieve Instandhouding		Instrumenten t.b.v. kwalitatieve instandhouding	
Kapverbod	Zie par. 6.6	VTA-inspectie	Zie par. 6.3
Herplantplicht	Zie par. 6.6	Soortkeuzerichtlijn	Zie par. 4.7
Bomenbalans	Zie par. 6.3	Plantvoorschriften	Zie par. 6.4
Waardebepaling	Zie par. 6.5.6	Bescherming waardevolle en monumentale bomen	Zie par. 6.4
Groentoets	Zie par. 6.4	Waardebepaling	Zie par. 6.5.6

Deze instrumenten zullen worden ingezet om het bomenbeleid, zoals dat in dit plan is opgenomen, te realiseren.

7.3 Financieel kader

Vanaf 2010 is het volgende budget beschikbaar voor het beheer aan bomen:

Tabel 2: beschikbaar regulier budget in 2009 (MIP + Beheerbegroting):

Beheer	Beheer- begroting	Investerings- programma	Totaal
Kappen en herplant	273.000		273.000
Stormschade	0	0	0
Ziektebestrijding	0	50.000	50.000
Onderhoud	345.000	0	345.000
Standplaatsverbetering	0	202.000	202.000
	618.000	252.000	870.000

Op basis van de uitkomsten van de VTA-inspectie is opnieuw beoordeeld, welke onderhoudsbudgetten vanaf 2010 noodzakelijk zijn. Daarbij is uitgegaan van 48.196 gemeentelijke bomen en 314 waardevolle, particuliere bomen, totaal 48.510 bomen. Uitgangspunt is de vitaliteit van de boom (zie paragraaf 3.5) en de daaruit vloeiende zorgplicht (zie paragraaf 6.5.1). Uit de VTA-inspectie blijkt, dat 9.297 bomen tot de categorie aandachtvolle en risicovolle bomen behoort. Dat is ongeveer 19% van het gemeentelijke

bomenbestand. Naar deze bomen moet jaarlijks gekeken worden. Vervolgens is een vertaling gemaakt naar de kosten van de treffen beheermaatregelen (kosteneenheid). In tabel 3 is dit in financiële zin verder uitgewerkt:

Beheer	Hoeveelheid bomen		Kosten- eenheid	Regulier per jaar
	Aantal	%		
Onderhoud 1 x per 3 jaar (veilige bomen)	12.966	27%	30	389.000
Onderhoud 1 x per jaar (aandacht- en risicovolle bomen)	9.297	19%	30	279.000
Onderhoud 1x per 3 jaar aan particuliere waardevolle bomen	105		45	5.000
VTA-inspectie en acuut te nemen beheermaatregelen				75.000
Rooien en herplant 1 x per 40 jaar	1.213	2,5%	900	1.092.000
Standplaatsverbetering	693	1,4%	300	202.000
Totaal				2.042.000

Bovenstaande tabel laat zien, dat het reguliere budget met € 80.000,- per jaar moet worden verhoogd. In deze berekening zijn de kosten voor het rooien en herplant van

bomen weggelaten, omdat een fors deel van deze kosten ten laste van infrastructurele en/of nieuwbouwprojecten komen. In tabel 4 is aangegeven, welke achterstand t.a.v. het bomenbeheer tot en met 2009 is opgetreden.

Tabel 4: eenmalig budget i.v.m. achterstand

Beheer	Hoeveelheid		Kosten	Achterstand
	bomen			
	Aantal	%		
Acuut nemen van beheermaatregel	6.625	13,6%	30	198.750
Nader onderzoek	435	0,9%	250	108.750
Rooien	227	0,5%	550	124.850
Herplant, inclusief open plekken	2.000	4,1%	350	700.000
Standplaatsverbetering	1.347	2,8%	300	404.100
Totaal				1.536.450

7.4 Aanpak en uitvoering

De aanpak en verdere uitvoering van het Bomenbeleidsplan bestaat o.a. uit:

- Het aanpassen van het onderhoudsbestek voor bomen in Zaanstad, waarbij ook particuliere, waardevolle bomen worden opgenomen.
- Het In beeld brengen van de boomstructuur op wijkniveau op basis van de beleidsregel boomstructuur (zie bijlage 5 van het Bomenbeleidsplan).
- Het publiceren van de Bomenlijst en het bekendmaken, dat de artikelen 4.10 tot en met 4.12 van de Algemene Plaatselijke Verordening in werking treden.
- Het maken van afspraken met eigenaren van particuliere waardevolle bomen over het overnemen van deze bomen in beheer en onderhoud bij de gemeente.
- Het vormgeven van een communicatieproces, waarbij het belang van bomen in het totale gemeentelijke beleid wordt aangegeven.

8 Literatuurlijst

- Groen voor Lucht (Wageningen - 2007)
- Concept-Bomenbeleidsplan Sneek (gemeente Sneek - mei 2008)
- Bomenbeleidsplan Uithoorn (gemeente Uithoorn - december 2006)
- Nota Duurzaam Bomenbeleid (gemeente Beverwijk - februari 2006)
- Groenactieplan - Actieplan voor het groen van Leiden (gemeente Leiden - mei 2008)
- Bomen over Bomen Apeldoorn (gemeente Apeldoorn - december 2007)
- Waardevolle bomen in Amsterdam (Stichting STOA - maart 1994)

- Groene trots van Assen (gemeente Assen - november 2006)
- Kwaliteit gemeentelijk bomenbeleid (Bomenstichting - 2005)
- Model-Bomenverordening 2007 (Bomenstichting - juni 2007)
- Geef monumentale bomen een toekomst (Bomenstichting - december 2006)

Bijlage 1: Lijst van particuliere waardevolle bomen

District	Straatnaam	Huis- nummer	Soort boom	Aantal
Zaandam-Zuid	Hanenpad	24	Witte paardenkastanje	1
Zaandam-Zuid	Zuiddijk	144b	Zwarte els	1
Zaandam-Zuid	Zuiddijk	144c	Gewone beuk	1
Zaandam-Zuid	Zuiddijk	144c	Piramidale eik	1
Zaandam-Zuid	Zuiddijk	255c	Tulpenboom	1
Poelenburg	Clusiuslaan	308	Hongaarse eik	1
Poelenburg	Clusiuslaan	328	Chinese moerascipers	1
Poelenburg	Clusiuslaan	325	Den	1
Poelenburg	De Weer	25	Vleugelnoot	1
Poelenburg	Wachterhof	1	Rondbladige beuk	1
Pelders- & Hoornseveld	Twikseweg	99	Japans Kaukasische els	2
Pelders- & Hoornseveld	Koopvaardijstraat	126	Gewone plataan	2
Pelders- & Hoornseveld	Koopvaardijstraat	124	Gewone plataan	1
Pelders- & Hoornseveld	Rode Zee	4	Gewone plataan	1

Rosmolenwijk	Bloemgracht	2b	Zilveresdoorn	1
Rosmolenwijk	Dageraadstraat	32	Chinese moerascipers	1
Rosmolenwijk	Dageraadstraat	34	Chinese moerascipers	1
Rosmolenwijk	Dageraadstraat	36	Chinese moerascipers	1
Rosmolenwijk	Dageraadstraat	38	Chinese moerascipers	1
Rosmolenwijk	Klamperstraat	1b	Atlasceder	1
Rosmolenwijk	Oostzijde	192	Witte paardenkastanje	2
Rosmolenwijk	Rosmolenstraat	120	Hollandse iep	1
Kogerveldwijk	Oostzijde	262	Moerascypres	1
Kogerveldwijk	Oostzijde	395	Witte paardenkastanje	1
Kogerveldwijk	Pinksterbloemweg	15	Witte paardenkastanje	1
Kogerveldwijk	Koekoeksbloemweg	175	Zwarte linde	1
Zaandam- Noord	Braakdijk	1	Gewone esdoorn	1
Zaandam- Noord	Braakdijk	2	Gewone esdoorn	1
Zaandam- Noord	Braakdijk	3	Gewone es	3
Zaandam- Noord	Braakdijk	17	Gewone es	1
Zaandam- Noord	Haaldersbroek	50	Gewone es	2
Zaandam- Noord	Haaldersbroekdwarsstraat	1	Witte paardenkastanje	1
Zaandam- Noord	Haaldersbroekdwarsstraat	5	Gewone es	1
Zaandam- Noord	Kalf	86	Hollandse iep	1

Zaandam-Noord	Kalf	86	Hollandse linde	1
Zaandam-Noord	Kalf	124a	Witte paardenkastanje	1
Zaandam-Noord	Kalf	160	Gewone beuk	3
Zaandam-Noord	Kalf	160	Zomereik	5
Zaandam-Noord	Kalf	160	Gewone plataan	3
Zaandam-Noord	Kalf	160	Gewone esdoorn	2
Zaandam-Noord	Kalf	160	Hollandse linde	6
Zaandam-Noord	Kalf	160	Gewone es	1
Zaandam-Noord	Kalf	162	Witte paardenkastanje	1
Zaandam-Noord	Kalf	162	Noorse esdoorn	7
Zaandam-Noord	Kalf	162	Gewone esdoorn	7
Zaandam-Noord	Kalf	164	Gewone esdoorn	2
Zaandam-Noord	Zeilmakerspad	4	Hollandse linde	1
Oude Haven	Badhuisweg	2	Zilveresdoorn	1
Oude Haven	Badhuisweg	132	Gladde iep	1
Oude Haven	Krimp	27	Gewone es	1
Oude Haven	Krimp	28	Gewone es	1
Zaandam-West	Frans Halsstraat	29c	Gewone plataan	2
Zaandam-West	Frans Halsstraat	29c	Rode Beuk	1

Zaandam-West	Hobbemanstraat	2	Rode Beuk	1
Zaandam-West	Nova Zembra	1	Gewone beuk	3
Zaandam-West	Papenpad	13	Gewone plataan	1
Zaandam-West	Papenpad	13	Witte paardenkastanje	1
Zaandam-West	Papenpad	13	Gewone walnoot	1
Zaandam-West	Paulus Potterhof	42	Chinese moerascipers	1
Zaandam-West	Provinciale weg	204	Hemelboom	1
Zaandam-West	Provinciale weg	208	Schijnacacia	1
Zaandam-West	Dr C.W.H. van Raaltenpark	1	Gewone plataan	1
Zaandam-West	Dr C.W.H. van Raaltenpark	16	Hollandse linde	1
Zaandam-West	Dr C.W.H. van Raaltenpark	33	Witte paardenkastanje	1
Zaandam-West	Westzijde	43b	Witte paardenkastanje	1
Zaandam-West	Westzijde	140	Rode Beuk	1
Zaandam-West	Westzijde	240	Witte paardenkastanje	1
Zaandam-West	Simon de Witstraat	76	Gewone beuk	1
Zaandam-Nieuwwest	Westzanerdijk	301	Witte paardenkastanje	1
Zaandam-Nieuwwest	Westzanerdijk	324	Witte paardenkastanje	1
Oud-Koog aan de Zaan	Hoogstraat	6	Zomereik	1
Oud-Koog	Hoogstraat	17	Zomereik	2

aan de Zaan

Oud-Koog aan de Zaan	Lagendijk	1	Oosterse plataan	2
Oud-Koog aan de Zaan	Lagendijk	3	Roodbladige beuk	1
Oud-Koog aan de Zaan	Lagendijk	3	Gewone plataan	1
Oud-Koog aan de Zaan	Lagendijk	56	Apenboom	1
Oud-Koog aan de Zaan	Zuideinde	83	Populier	3
Oud-Zaandijk	Domineestuin	2	Gewone Es	1
Oud-Zaandijk	Hazepad	81	Witte paardenkastanje	1
Oud-Zaandijk	Lagedijk	33	Zomereik	1
Oud-Zaandijk	Lagedijk	39	Zwarte moerbei	1
Oud-Zaandijk	Lagedijk	116	Roodbladige beuk	1
Oud-Zaandijk	Nieuwe Vaartkade	9	Witte paardenkastanje	1
Oud-Zaandijk	Verlanenpad	2	Gewone Es	2
Oud-Zaandijk	Zaagselpad	1	Zilveresdoorn	1
Wormerweer	Acacialaan	1a	Gewone Es	1
Wormerweer	Acacialaan	1a	Hollandse linde	1
Wormerweer	Krommenieerweg	4	Hollandse linde	2
Wormerweer	Krommenieerweg	6	Roodbladige beuk	1
Wormerweer	Marktstraat	91	Witte paardenkastanje	1
Wormerweer	Marktstraat	91	Zomereik	1
Wormerweer	Riouwstraat	26	Witte paardenkastanje	1

Wormerweer	Sluispad	64	Witte paardenkastanje	1
Wormerweer	Voltastraat	17	Witte paardenkastanje	1
Wormerweer	Wandelweg	3	Gewone plataan	2
Wormerweer	Wandelweg	53	Hollandse linde	4
Wormerweer	Wilhelminapark	--	Grauwe abeel	1
Wormerweer	Wilhelminapark	--	Roodbladige beuk	2
Wormerweer	Wilhelminapark	--	Zwarte berk	1
Wormerweer	Wilhelminapark	--	Zwarte moerbei	1
Wormerweer	Wilhelminapark	--	Gewone plataan	1
Wormerweer	Wilhelminapark	--	Tulpenboom	1
Wormerweer	Wilhelminapark	--	Stermagnolia	1
Wormerweer	Wilhelminapark	--	Vleugelnoot	1
Wormerweer	Wilhelminapark	--	Bergiep	2
Wormerweer	Wilhelminapark	--	Boomhazelaar	1
Wormerweer	Wilhelminapark	--	Venijnboom	4
Wormerweer	Zaanweg	30	Witte paardenkastanje	1
Wormerweer	Zaanweg	46	Witte paardenkastanje	1
Wormerweer	Zaanweg	54	Zilveresdoorn	1
Wormerweer	Zaanweg	97	Witte paardenkastanje	1
Wormerweer	Zaanweg	113	Gewone Es	1
Wormerweer	Zaanweg	113	Roodbladige beuk	1
Wormerweer	Zaanweg	113	Gewone esdoorn	1

Krommenie-Oost	Badhuislaan	9	Haagbeuk	1
Krommenie-Oost	Eikelaan	89	Populier	1
Krommenie-Oost	Jacobushof	1	Gewone es	1
Krommenie-Oost	Kerkplein	6	Witte paardenkastanje	1
Krommenie-Oost	Noorderhoofdstraat	10	Venijnboom	1
Krommenie-Oost	Noorderhoofdstraat	46	Hollandse linde	1
Krommenie-Oost	Noorderhoofdstraat	46	Witte paardenkastanje	1
Krommenie-Oost	Noorderhoofdstraat	78	Gewone es	1
Krommenie-Oost	Padlaan	7	Haagbeuk	1
Krommenie-Oost	Padlaan	7	Gewone plataan	2
Krommenie-Oost	Padlaan	9	Roodbladige beuk	2
Krommenie-Oost	Burg. Schaapstraat	49	Witte paardenkastanje	1
Krommenie-Oost	Rosariumpark	4	Mammoetboom	1
Krommenie-Oost	Vermaningsstraat	5	Gewone es	1
Krommenie-Oost	Weiver	35	Gewone plataan	1
Krommenie-Oost	Zuiderhoofdstraat	59	Zomereik	1
Krommenie-Oost	Zuiderhoofdstraat	59	Gewone plataan	1
Krommenie-Oost	Zuiderhoofdstraat	65	Roodbladige beuk	1

Krommenie-Oost	Zuiderhoofdstraat	76	Perzisch ijzerhout	1
Krommenie-Oost	Zuiderhoofdstraat	93	Gewone es	1
Krommenie-West	Krommeniedijk	168	Gewone es	1
Assendelft-Zuid	Dorpstraat	3	Witte paardenkastanje	1
Assendelft-Zuid	Dorpstraat	13	Roodbladige beuk	1
Assendelft-Zuid	Dorpstraat	16	Grootbladige linde	3
Assendelft-Zuid	Dorpstraat	77	Hollandse linde	4
Assendelft-Zuid	Dorpstraat	77	Witte paardenkastanje	1
Assendelft-Zuid	Dorpstraat	79	Witte paardenkastanje	1
Assendelft-Zuid	Dorpstraat	116	Rode Beuk	1
Assendelft-Zuid	Dorpstraat	123	Huntingdon iep	1
Assendelft-Zuid	Dorpstraat	191	Gewone es	1
Assendelft-Zuid	Dorpstraat	199	Goudes	1
Assendelft-Zuid	Dorpstraat	199	Gewone beuk	1
Assendelft-Zuid	Dorpstraat	211	Witte paardenkastanje	1
Assendelft-Zuid	Dorpstraat	229	Witte paardenkastanje	1
Assendelft-Zuid	Dorpstraat	230	Gewone es	1
Assendelft-Zuid	Dorpstraat	235	Grauwe abeel	1
Assendelft-	Dorpstraat	345	Rode Beuk	1

Zuid

Assendelft-Zuid	Dorpstraat	386	Witte paardenkastanje	1
Assendelft-Zuid	Dorpstraat	386	Treures	1
Assendelft-Zuid	Dorpstraat	389	Witte paardenkastanje	3
Assendelft-Zuid	Dorpstraat	395	Rode paardenkastanje	1
Assendelft-Zuid	Dorpstraat	400	Gewone es	1
Assendelft-Zuid	Dorpstraat	469	Witte paardenkastanje	2
Assendelft-Zuid	Dorpstraat	475	Gewone plataan	1
Assendelft-Zuid	Dorpstraat	475	Grootbladige linde	2
Assendelft-Noord	Burg. de Boerstraat	15	Witte paardenkastanje	1
Assendelft-Noord	Dorpstraat	601	Hollandse linde	8
Assendelft-Noord	Dorpstraat	601	Kleinbladige linde	1
Assendelft-Noord	Dorpstraat	628	Hollandse linde	6
Assendelft-Noord	Dorpstraat	641	Grootbladige linde	2
Assendelft-Noord	Dorpstraat	667	Hollandse linde	3
Assendelft-Noord	Dorpstraat	677	Kleinbladige linde	6
Assendelft-Noord	Dorpstraat	677	Gewone beuk	1
Assendelft-Noord	Dorpstraat	835	Hollandse linde	2
Assendelft-Noord	Industrieweg	15	Tulpenboom	3

Westzaan	J.J. Allanstraat	8	Gewone es	1
Westzaan	J.J. Allanstraat	48	Gewone es	3
Westzaan	J.J. Allanstraat	53	Schijnacacia	1
Westzaan	J.J. Allanstraat	86	Gewone es	1
Westzaan	J.J. Allanstraat	86	Witte paardenkastanje	1
Westzaan	J.J. Allanstraat	88	Gewone es	3
Westzaan	J.J. Allanstraat	88	Witte paardenkastanje	1
Westzaan	J.J. Allanstraat	101	Hollandse linde	1
Westzaan	J.J. Allanstraat	111	Hollandse linde	1
Westzaan	J.J. Allanstraat	185	Perzisch ijzerhout	1
Westzaan	J.J. Allanstraat	189 -191	Witte paardenkastanje	1
Westzaan	J.J. Allanstraat	254	Witte paardenkastanje	1
Westzaan	J.J. Allanstraat	278	Treures	1
Westzaan	J.J. Allanstraat	314	Witte paardenkastanje	1
Westzaan	J.J. Allanstraat	322	Witte paardenkastanje	1
Westzaan	J.J. Allanstraat	335	Gewone es	1
Westzaan	J.J. Allanstraat	335	Hollandse linde	1
Westzaan	J.J. Allanstraat	356	Gewone es	1
Westzaan	J.J. Allanstraat	356	Witte paardenkastanje	2
Westzaan	J.J. Allanstraat	375	Linde	1
Westzaan	J.J. Allanstraat	382	Zomereik	2

Westzaan	J.J. Allanstraat	382	Gewone esdoorn	1
Westzaan	J.J. Allanstraat	382	Gewone beuk	1
Westzaan	J.J. Allanstraat	384	Gewone plataan	1
Westzaan	J.J. Allanstraat	421	Gewone es	1
Westzaan	J.J. Allanstraat	427	Witte paardenkastanje	1
Westzaan	J.J. Allanstraat	463	Gewone plataan	2
Westzaan	J.J. Allanstraat	463	Witte paardenkastanje	2
Westzaan	J.J. Allanstraat	471	Zwarte moerbei	1
Westzaan	Kerkbuurt	1	Treures	1
Westzaan	Kerkbuurt	1	Hollandse linde	1
Westzaan	Kerkbuurt	2	Witte paardenkastanje	1
Westzaan	Kerkbuurt	2	Gewone beuk	1
Westzaan	Kerkbuurt	6	Treures	1
Westzaan	Kerkbuurt	6	Hollandse linde	1
Westzaan	Kerkbuurt	23	Gewone beuk	1
Westzaan	Kerkbuurt	23	Tulpenboom	1
Westzaan	Kerkbuurt	29	Japanse magnolia	1
Westzaan	Nauernasche Vaartdijk	29	Zomereik	1
Westzaan	Weiver	114	Es	1
Westzaan	Zuideinde	140	Amerikaanse es	1
Westzaan	Zuideinde	172	Zomereik	1
Westzaan	Zuideinde	200	Hollandse linde	1
Westzaan	Zuideinde	229	Witte	4

paardenkastanje

Westzaan	Zuideinde	229	Hollandse linde	2
Westzaan	Zuideinde	274	Witte paardenkastanje	3
Totaal				314

Bijlage 2: beleidsregel verlening kapvergunningen

Situatie	Beslissing	Bijkomende maatregel
Overlast door wortelopdruk	Eerst toepassen van curatieve maatregelen. Vellen van bomen als uiterste maatregel	Herplant opleggen
Overlast van bladluis / vogels	Vellen van bomen niet toegestaan. Kapvergunning weigeren.	Nagaan of via curatieve maatregelen overlast wordt bestreden
Overlast door lichtontnemig	Eerst toepassen van curatieve maatregelen. Vellen van bomen als uiterste maatregel	Herplant opleggen
Overlast door bladafval	Vellen van bomen niet toegestaan. Kapvergunning weigeren	Nagaan of via curatieve maatregelen overlast wordt bestreden
Angst voor omwaaien of afvallende takken	Vellen van bomen niet toegestaan. Kapvergunning weigeren	Nagaan of via curatieve maatregelen de angst kan worden weggenomen
Overlast van zaden en vruchten	Vellen van bomen niet toegestaan. Kapvergunning weigeren	Nagaan of via curatieve maatregelen de overlast kan worden weggenomen
Bouwplanontwikkeling en binnenstedelijk bouwen	Vellen van waardevolle of monumentale bomen niet toegestaan, tenzij bouwplanontwikkeling of binnenstedelijk bouwen een meerwaarde heeft ten opzichte van de betreffende boom.	Herplant opleggen
Weigeringgrond in APV is in het geding,	Vellen van bomen niet toegestaan. Kapvergunning weigeren	Niet van toepassing

waaronder bescherming
waardevolle en
monumentale bomen

Instabiliteit van bomen
als gevolg van ziekte,
stormschade of
anderszins

Vellen van bomen toegestaan

Herplant
opleggen

Bomen dragen bij aan
verbetering lucht-
kwaliteit in gebieden,
waar sprake van
overschrijding van
luchtkwaliteitsnormen
zijn

Vellen van bomen niet toegestaan

Niet van
toepassing

Bijlage 3: beleidsregel criteria waardevolle en monumentale bomen

Wanneer komt een boom in aanmerking voor de monumentale en waardevolle bomenlijst. Aan welke criteria moeten zij voldoen? Voor de gemeente Zaanstad wordt het bomenbestand ingedeeld in een drietal categorieën:

- **Monumentaal bomen:** dit zijn bomen van gemeentelijk belang en kunnen ook van landelijk belang zijn, ingeval ze zijn opgenomen in het Nationale Bomenregister van de Bomenstichting.
- **Waardevolle bomen:** dit zijn bomen van gemeentelijk belang. Aantasting (ook bij planologische aangelegenheden en fysieke ingrepen in de openbare ruimte) van de groeivoorwaarden wordt vermeden.
- **Potentieel waardevolle bomen:** dit zijn bomen, die kunnen uitgroeien tot waardevolle en monumentale bomen.
- **Waardevolle boomstructuur:** dit zijn bomen, die gelet op hun onderlinge samenhang en structuur, van gemeentelijk belang zijn.

Voor alle vier categorieën geldt, dat de boom of boomstructuur niet in een onherstelbare slechte conditie verkeren en dat verval niet binnen 10 jaar is te verwachten. Bepalend voor de beoordeling van een boom of boomstructuur of deze monumentaal, waardevol en potentieel

waardevol is de ouderdom. Aanvullend dragen de andere criteria, genoemd in onderstaande tabel, bij aan de verdere invulling van de begrippen monumentaal, waardevol of potentieel waardevol.

Deze categorie-indeling wordt ook door andere gemeenten gehanteerd. Aan de criteria zelf heeft Zaanstad op basis van bodemgesteldheid en waterhuishouding een eigen invulling gegeven.

Tabel beoordelingscriteria waardevolle en monumentale bomen

Beoordelingscriteria Toelichting

Ouderdom ·80 jaar en ouder: monumentale boom;
·60 jaar en ouder: waardevolle boom;

·40 jaar en ouder: potentieel waardevolle boom.

·25 jaar en ouder: waardevolle boomstructuur

Beeldbepalende, natuurlijke en landschappelijke waarde / waarde voor stads- en dorpschoon

De boom is door zijn verschijning onvervangbaar voor het karakter van de omgeving en daarmee van gemeentelijk belang:

·De boom heeft nadrukkelijk een ruimtelijke invloed op de omgeving;

·De boom is opvallend of indrukwekkend wegens het formaat, de vorm of de locatie;

·De boom heeft een specifieke stedenbouwkundige waarde door het accentueren van de infrastructuur of het benadrukken van gebouwen;

·De boom zorgt voor een specifieke integratie van bebouwing in het landschap of vormt een zeer beeldbepalende eenheid met het landschap, waardoor de boom het landschapstype of daarin aanwezige structuren versterkt.

·De boom zorgt voor een specifieke herkenbaarheid in een wijk;

·De boom dicht nadrukkelijk een functie toe ter oriëntatie van een plek of een route (verkeersgeleiding); en

·De boom draagt specifiek bij aan de leefbaarheid van de woon- en werkomgeving.

Cultuurhistorische waarde

·Herdenkingsboom: de boom is geplant ter gelegenheid van een belangrijke gebeurtenis (geboorte of huwelijk lid Koninklijk Huis, nieuwe burgemeester);

·Historische structuurdrager: boom vertelt iets over de geschiedenis, doordat aan de beplanting een herkenbare structuur in de omgeving terug te leiden is; en

·Kunstsnoeivorm: de boom bestaat uit meerdere stammen of leisnoeivormen.

Ecologische waarde (waarde voor leefbaarheid van de houtopstand)

De boom heeft een specifieke waarde doordat zeldzame planten of dieren in leven, nestelen, foerageren of schuilen.

Dendrologische waarde

Boom, die gemeentelijk dan wel landelijk van een zeldzame soort is of van wetenschappelijk belang is als bijvoorbeeld moederboom van een soort.

Bijlage 4: beleidsregel dendrologisch waardevolle bomen

In Zaanstad zijn de volgende boomsoorten als dendrologisch waardevolle bomen te beschouwen, mits voldaan wordt aan de vermelde leeftijd.

Wetenschappelijke naam

Nederlandse naam

**Dendrologisch
waardevol bij**

<i>Abies concolor</i> *	Colorado zilverspar	30 jaar
<i>Abies chephalonica</i> *	soort Zilverspar	20 jaar
<i>Abies grandis</i> *	Reuzenzilverspar	30 jaar
<i>Abies koreana</i> *	Koreaanse spar	30 jaar
<i>Abies nordmanniana</i>	Nordmanspar	30 jaar
<i>Abies procera</i> 'Glauca'*	Blauwe edelen zilverspar	30 jaar
<i>Acer capillipes</i>	Slangehuidesdoorn	30 jaar
<i>Acer cissifolium</i>	Geveerdbladige esdoorn	30 jaar
<i>Acer davidii</i>	Davids esdoorn	30 jaar
<i>Acer grosseri</i>	Streepbastesdoorn	30 jaar
<i>Acer griseum</i>	Papieresdoorn	30 jaar
<i>Acer palmatum</i>	<i>Acer palmatum</i>	30 jaar
<i>Acer pensylvanicum</i>	Koraalesdoorn	30 jaar
<i>Acer rufinerve</i>	Grijze streepjesbastesdoorn	30 jaar
<i>Acer tataricum</i>	Chinese esdoorn	30 jaar
<i>Aesculus</i> 'Digitata'	Smalbladige paardekastanje	30 jaar
<i>Aesculus flava</i>	Amerikaanse paardekastanje/gele pavia	30 jaar
<i>Aesculus indica</i>	Indische paardekastanje	30 jaar
<i>Aesculus</i> 'Laciniata'	Ingesneden paardekastanje	30 jaar
<i>Aesculus mutabilis</i>	Dwergkastanje	30 jaar
<i>Aesculus neglecta</i>	Dwergkastanje	30 jaar
<i>Aesculus pavia</i>	Rode pavia	30 jaar
<i>Ailanthus altissima</i>	Hemelboom	30 jaar
<i>Albizia julibrissin</i>	Zijdeboom/Persische slaapboom	10 jaar

<i>Alnus rubra</i>	Rode els	30 jaar
<i>Araucaria araucana</i> *	Apenboom/Slangenden	30 jaar
<i>Arbutus unedo</i>	Aardbeienboom	10 jaar
<i>Betula albosinensis</i>	Chinese rode berk	30 jaar
<i>Betula alleghaniensis</i>	Gele berk	30 jaar
<i>Betula delavayi</i>	soort Berk	30 jaar
<i>Betula lenta</i>	Suikerberk	30 jaar
<i>Betula maximowicziana</i>	Grootbladige japanse berk	30 jaar
<i>Betula medwediewii</i>	Transkaukastische berk	30 jaar
<i>Betula pendula</i> 'Laciniata'	Priemelberk	30 jaar
<i>Betula platyphylla</i>	Japanse witte berk	30 jaar
<i>Broussonetia papyrifera</i>	Papiermoerbei	10 jaar
<i>Caragana arborescens</i>	Erwtenstruik	20 jaar
<i>Calocedrus decurrens</i> *	Indische ceder	30 jaar
<i>Carpinus japonica</i>	Japanse haagbeuk	10 jaar
<i>Carpinus tschonoskii</i>	Kleinbladige haagbeuk	10 jaar
<i>Carya glabra</i>	Gladbladige bitternoot	30 jaar
<i>Carya laciniosa</i>	Koningsnoot	30 jaar
<i>Carya ovata</i>	Witte bitternoot	30 jaar
<i>Castanea sativa</i> 'Aspleniifolia'	Tongvarenbladige Tamme kastanje	30 jaar
<i>Castanea sativa</i> 'Glabra'	Gladde Tamme Kastanje	30 jaar
<i>Castanea sativa</i> 'Pyramidalis'	Pyramidevormige Tamme kastanje	30 jaar
<i>Catalpa bignonioides</i>	Trompetboom (geen bolvorm!)	30 jaar

<i>Catalpa x erubescens</i>	Trompetboom hybride	30 jaar
<i>Catalpa ovata</i>	Gele trompetboom	30 jaar
<i>Catalpa speciosa</i>	Grootbloemige trompetboom	30 jaar
<i>Cedrus atlantica</i> 'Glauca'	Blauwe atlasceder	30 jaar
<i>Cedrus deodara</i> *	Himalayaceder	20 jaar
<i>Cedrus libani</i> *	Libanonceder	30 jaar
<i>Celtis australis</i>	Oosterse of Europese netelboom	10 jaar
<i>Celtis occidentalis</i>	Westerse netelboom, Zwepenboom	10 jaar
<i>Ceratonia siliqua</i>	St. Johannes broodbom	10 jaar
<i>Cercidiphyllum japonicum</i>	Katsuraboom	30 jaar
<i>Cercis canadensis</i>	Amerikaanse Judasboom	20 jaar
<i>Cercis siliquastrum</i>	Judasboom	30 jaar
<i>Chamaecyparis lawsoniana</i> *	Californische cypres	20 jaar
<i>Cladrastis kentukea</i>	Geelhout	10 jaar
<i>Clerodendrum trichotomum</i>	Kansenboom	10 jaar
<i>Cornus controversa</i>	Reuzenkornoelje	30 jaar
<i>Cornus florida</i>	Veelbloemige kornoeltje	30 jaar
<i>Cornus nuttallii</i>	Grootbloemige kornoelje	30 jaar
<i>Cornus kousa</i> 'China girl'	Japanse kornoelje	30 jaar
<i>Cornus kousa</i> 'Chinensis'	Japanse kornoelje	30 jaar
<i>Cornus mas</i>	Gele kornoelje	30 jaar
<i>Crataegus crus-galli</i>	Hanendoorn	30 jaar
<i>Crataegus crus-galli</i> 'Salicifolia'	Wilgbladige hanendoorn	20 jaar

<i>Crataegus chlorosarca</i>	soort Meidoorn	30 jaar
<i>Crataegus wattiana</i>	soort meidoorn	30 jaar
<i>Cryptomeria japonica</i> *	Japanse cypres	30 jaar
<i>Cryptomeria japonica</i> 'Cristata'	Japanse cypres	30 jaar
<i>Cydonia oblonga</i>	Kweepeer	30 jaar
<i>Davidia involucreta</i>	Zakdoekenboom/Vaantjesboom	20 jaar
<i>Diospyros kaki</i>	Kaki/Sharonfruit	10 jaar
<i>Diospyros virginiana</i>	Dadelpruim/Persimoen	10 jaar
<i>Eriobotrya japonica</i>	Japanse mispel	10 jaar
<i>Eucommia ulmoides</i>	Gummiboom	10 jaar
<i>Eucalyptus gunnii</i>	Eucalyptus	10 jaar
<i>Fagus engleriana</i>	Chinese beuk	10 jaar
<i>Fagus grandifolia</i>	Amerikaanse beuk	20 jaar
<i>Fagus orientalis</i>	Kaukasische beuk	20 jaar
<i>Fagus sylvatica</i> 'Asplenifolia'	Tongvarenbladige beuk	30 jaar
<i>Fagus sylvatica</i> 'Pendula'	Treurbeuk	30 jaar
<i>Fagus sylvatica</i> 'Rotundifolia'	Rondbladige beuk	30 jaar
<i>Ficus carica</i>	Gewone vijg	20 jaar
<i>Fraxinus biltmoreana</i>	soort es	30 jaar
<i>Fraxinus excelsior</i> 'Pendula'	Treures	30 jaar
<i>Fraxinus holotricha</i>	soort Es	20 jaar
<i>Fraxinus holotricha</i> 'Moraine'	soort es	20 jaar
<i>Fraxinus xanthoxyloides</i>	soort es	30 jaar
<i>Gleditsia japonica</i>	Japanse Christusdoorn	20 jaar

<i>Gymnocladus dioica</i>	Doodsbeenderenboom	20 jaar
<i>Halesia carolina</i>	Sneeuwkllokjesboom	20 jaar
<i>Halesia monticola</i>	Sneeuwkllokjesboom	10 jaar
<i>Hibiscus syriacus</i>	Hibiscus	20 jaar
<i>Juglans nigra</i>	Zwarte walnoot	30 jaar
<i>Koelreuteria paniculata</i>	Chinese vernisboom	30 jaar
<i>Laburnum alpinum</i>	Alpengoudenregen	20 jaar
<i>Laburnum anagyroides</i>	Gewone goudenregen	30 jaar
<i>Larix decidua</i> *	Europese lariks	30 jaar
<i>Larix kaempferi</i> *	Japanse lariks	30 jaar
<i>Liquidambar formosana</i>	Formosische Amberboom	30 jaar
<i>Liriodendron chinense</i>	Chinese tulpenboom	30 jaar
<i>Liriodendron tulipifera</i>	Amerikaanse tulpenboom	30 jaar
<i>Maackia amurensis</i>	Maackia	10 jaar
<i>Maclura pomifera</i>	Osagedoorn	10 jaar
<i>Magnolia acuminata</i>	Komkommerboom	10 jaar
<i>Magnolia grandiflora</i>	Grootbloemige magnolia	10 jaar
<i>Magnolia hypoleuca</i>	Grootbladige magnolia	20 jaar
<i>Magnolia kobus</i>	Japanse magnolia	30 jaar
<i>Magnolia liliiflora</i> 'Nigra'	Leliebloemige magnolia	20 jaar
<i>Magnolia japonica</i>	Japanse magnolia	20 jaar
<i>Magnolia loebneri</i> 'Merrill'	soort Magnolia	20 jaar
<i>Magnolia x soulangeana</i>	soort Magnolia	20 jaar
<i>Magnolia stellata</i>	Stermagnolia	20 jaar

<i>Magnolia tripetala</i>	Schermmagnolia	20 jaar
<i>Magnolia virginiana</i>	Moerasmagnolia	10 jaar
<i>Malus baccata</i>	Sierappel	30 jaar
<i>Malus floribunda</i>	Rijkbloeiende sierappel	30 jaar
<i>Mespilus germanica</i>	Mispel	30 jaar
<i>Melia azedarach</i>	Kralenboom/Chinese bes	10 jaar
<i>Morus alba</i>	Witte moerbei	30 jaar
<i>Morus bombycis</i>	Japanse moerbei	20 jaar
<i>Morus nigra</i>	Zwarte moerbei	30 jaar
<i>Nothofagus antarctica</i>	Schijnbeuk	30 jaar
<i>Nothofagus nervosa</i>	Rauli schijnbeuk	30 jaar
<i>Nothofagus obliqua</i>	Roble schijnbeuk	30 jaar
<i>Nothofagus var. 'Trunca'</i>	Schijnbeuk	30 jaar
<i>Nyssa sylvatica</i>	Zwarte tupeloboom	10 jaar
<i>Nyssa aquatica</i>	Watertupeloboom	10 jaar
<i>Olea europaea</i>	Olijf	30 jaar
<i>Ostrya carpinifolia</i>	Europese hopbeuk	10 jaar
<i>Ostrya virginiana</i>	Amerikaanse hopbeuk	10 jaar
<i>Oxydendrum arboreum</i>	Zuurboom	10 jaar
<i>Parrotia persica</i>	Persische Parrotia	20 jaar
<i>Paulownia tomentosa</i>	Anna paulowna boom	10 jaar
<i>Phellodendron amurense</i>	Amur kurkboom	10 jaar
<i>Phellodendron japonicum</i>	Japanse kurkboom	10 jaar
<i>Picea abies</i> *?	Fijnspar	30 jaar

<i>Picea omorika</i> *?	Servische spar	30 jaar
<i>Picea pungens</i> *	Blauwspar	30 jaar
<i>Pinus cembra</i> *	Alpenden	30 jaar
<i>Pinus contorta</i> *	Strandden	30 jaar
<i>Pinus jeffreyi</i> *	Jeffreys den	10 jaar
<i>Pinus parviflora</i> *	Japanse witte den	30 jaar
<i>Pinus peuce</i> *	Balkanden	30 jaar
<i>Pinus pinea</i> *	Parasolden	30 jaar
<i>Pinus strobus</i> *	Weymouthden	30 jaar
<i>Pinus wallichiana</i> *	Tranenden	30 jaar
<i>Populus lasiocarpa</i>	Ruwvruchtige populier	20 jaar
<i>Ptelea trifoliata</i>	Lederboom	10 jaar
<i>Pterocarya stenoptera</i>	Chinese vleugelnoot	20 jaar
<i>Pterostyrax hispida</i>	Vleugelstorax	10 jaar
<i>Pyrus regelii</i>	Sierpeer	30 jaar
<i>Quercus acutissima</i>	Gezaagbladige eik	10 jaar
<i>Quercus bicolor</i>	Tweekleurige eik	10 jaar
<i>Quercus castaneifolia</i>	Kastanjebladige eik	10 jaar
<i>Quercus coccinea</i>	Scharlakeneik	20 jaar
<i>Quercus dentata</i>	Japanse keizereik/Grootbladige Aziatische eik	20 jaar
<i>Quercus ellipsoidalis</i>	soort Eik	10 jaar
<i>Quercus x hispanica</i>	Kurkeik x moseik	10 jaar
<i>Quercus ilex</i>	Steeneik	10 jaar
<i>Quercus imbricaria</i>	Lauriereik	10 jaar

<i>Quercus ithaburensis</i>	soort Eik	10 jaar
<i>Quercus libanii</i>	Libanoneik	10 jaar
<i>Quercus 'Macon'</i>	Perzische eik x hongarse eik	30 jaar
<i>Quercus macranthera</i>	Perzische eik	10 jaar
<i>Quercus 'Mauri'</i>	Amerikaanse eik x Moeraseik	30 jaar
<i>Quercus petraea 'Mespilifolia'</i>	Mispelbladige wintereik	15 jaar
<i>Quercus phellos</i>	Wilgbladige eik	10 jaar
<i>Quercus pontica</i>	Pontische eik	10 jaar
<i>Quercus pubescens</i>	zachte eik	10 jaar
<i>Quercus pyrenaica</i>	Spaanse eik	10 jaar
<i>Quercus robur 'Pendula'</i>	Treureik	25 jaar
<i>Quercus shumardii</i>	Shumards eik	10 jaar
<i>Quercus suber</i>	Kurkeik	10 jaar
<i>Quercus turneri</i> 'Pseudoturneri'	Turners eik	10 jaar
<i>Quercus velutina</i>	Zwarte eik	10 jaar
<i>Robinea x ambigua</i>	Gewone acacia x Kleverige acacia	20 jaar
<i>Robinea x margaretta</i> 'Casque Rouge'	Rode acacia	20 jaar
<i>Robinea pseudoacacia</i> varieteiten	Gewone acacia varieteiten o.a. 'Tortuosa'	30 jaar
<i>Robinea viscosa</i>	Kleverige acacia	30 jaar
<i>Salix pyrifolia</i>	Peerbladige wilg	30 jaar
<i>Sequoia sempervirens*</i>	Redwood	10 jaar
<i>Sequoiadendron giganteum*</i>	Mammoetboom	20 jaar
<i>Sophora japonica</i>	Honingboom	20 jaar

<i>Sophora japonica</i> 'Regent'	Honingboom	20 jaar
<i>Sophora japonica</i> 'Princeton Upright'	Honingboom	20 jaar
<i>Stewartia monadelphica</i>	Stewartia	10 jaar
<i>Stewartia pseudocamellia</i>	Japanse Stewartia	10 jaar
<i>Tamarix gallica</i>	Franse tamarisk	30 jaar
<i>Tamarix ramosissima</i>	Tamarisk	20 jaar
<i>Tamarix tetrandra</i>	Tamarisk	30 jaar
<i>Tetradium daniellii</i>	Bijenboom	10 jaar
<i>Thuja occidentalis</i> *	Westerse levensboom	30 jaar
<i>Thuja plicata</i> *	Reuzenlevensboom	30 jaar
<i>Tilia hollandica</i>	Hollandse linde	30 jaar
<i>Tilia mongolica</i>	Mongoolse linde	30 jaar
<i>Toona sinensis</i>	Chinese toona	10 jaar
<i>Tsuga canadensis</i> *	Canadese hemlock	30 jaar
<i>Tsuga heterophylla</i> *	Westerse hemlock	30 jaar
<i>Zelkova serrata</i>	Japanse zelkova	20 jaar

* Conifeer

Betreft bomen in volle grond
(geen kuipbomen).

Bijlage 5: Beleidsregel boomstructuur

wensbeeld wensbeeld wensbeeld omvang stamdoorsnede standplaa

Hoofdstructuur van Zaanstad	soort	aantal	plantverband	volgroeid	bij aanplant	aanpassing
Centrumgebied of bijzondere verblijfsruimte, bepalend voor uitstraling stad of wijk	1 soort	min. 90 stuks per 500 m ¹	2 - 3 rijen	1e grootte	10 - 13 cm	omleggen ondergron 20 m ³ per
Gebiedsontsluitingswegen: betreft de categorieën A en B.	1 soort, inheems	afhankelijk van ruimte	in rij	1e grootte	10 - 13 cm	omleggen ondergron 20 m ³ per
Herdenkingsboom	1 soort	1 stuk	solitair	1e grootte	10 - 13 cm	omleggen ondergron 20 m ³ per

"Oud" Zaanstad

Historische linten: oorspronkelijke linten, waaruit de bewoning van Zaanstad zich heeft ontwikkeld, zoals Westzijde, Oostzijde, J.J. Allanstraat, Middel, Noorder- en Zuiderhoofdstraat, Krommeniedijk, Dorpsstraat	1 soort, inheems	min. 30 stuks per 500 m ¹ eenzijdig of min. 60 stuks tweezijdig	in rij	1e grootte	10 - 13 cm	omleggen ondergron 20 m ³ per
Historische paden: zijpaden van historische linten. Van oorsprong een smal pad langs een sloot of vaart met bebouwing aan één zijde. Profiel / sfeer op onderdelen ook na demping sloten nog voelbaar.	1 soort, beperkt vastgesteld sortiment	min. 30 stuks per 500 m ¹ eenzijdig of min. 60 stuks tweezijdig	in rij	2e of 3e grootte	5 - 7 cm	omleggen ondergron 10 m ³ per
Historische pleinen en tuinen: (restanten van) pleinen, tuinen, oude kerkhoven, hofjes en tuinen. Ontstaan in 18e en 19e eeuw of recente kopie van tuin; van oudsher plekken voor samenkomst en verpozing.	linden, leilinden, aangevuld met bijzondere solitaires	afhankelijk van ruimte	solitair	1e grootte	10 - 13 cm	omleggen ondergron 20 m ³ per
Historische parken: parken aangelegd in de periode 1880 - 1930; aangelegd in Engelse landschapsstijl of een variant hierop. In bezit van een oud bomenbestand.	behoud landschapsstijl, aangevuld met bijzondere solitaires	afhankelijk van ruimte	solitair	1e t/m 3e grootte	diverse maten	parken op draineren sortiment
Groen-blauwe structuur: oude vaarsloten langs historische linten; de vaarsloten hebben in potentie kwaliteiten om zich als doorgaande vaarroute voor recreatief verkeer te ontwikkelen.	essen, wilgen, populieren, aangevuld met bijzonder solitaires	afhankelijk van ruimte	solitair	1e t/m 3e grootte	diverse maten	sortiment aan grond incidentee

Wijken Zaanstad: 1930-1960 groenarm

Gebiedontsluitingswegen: betreft categorie C.	1 soort per weg; alle soorten toegestaan	min. 80 stuks per 500 m1 of min. 160 stuks tweezijdig	in rij	2e grootte	10 - 13 cm	omleggen ondergron 15 m ³ per
Erftoegangswegen (woonstraten): alle straten in woonbuurten, waarvan het aanzicht in hoofdzaak alleen voor de aanwonenden van belang is; woonstraten kunnen wegens ouderdom van de beplanting of door de keuze van bijzondere soorten toch op buurt/wijkniveau van belang zijn; dit geldt met name als meerdere aanliggende straten een bijzonder beeld vertonen en hiermee een complete woonbuurtkleuren.	aansluiten bij bestaande soorten bomen	min. 25 stuks per 500 m1	plantverband divers, bij voorkeur bij kopgevels	2e en 3e grootte	5 - 7 cm	ondergron 10 m ³ per
Buurtplantsoenen en bijzondere groene plekken: centrumplekken in wijken met een bijzonder meer of minder groen karakter, veelal gekoppeld aan speel- en recreatieve voorzieningen	afwijkend beeld t.o.v. omringende straten door andere soorten	afhankelijk van ruimte	Afijkend beeld t.o.v. omringende straten door ander plantverband	1e, 2e en 3e grootte	5 - 7 cm	ondergron 10 m ³ , 15 afhankelijk boom
Parken: als in hun geheel als park ontworpen, deels met landschappelijke elementen, deels volgens functie vormgegeven.	compleet sortiment	afhankelijk van ruimte	rijen, groepen, solitair en bos	1e, 2e en 3e grootte	5 - 13 cm	ondergron 10 m ³ , 15 afhankelijk boom

Wijken Zaanstad: 1960 - 1990 groenrijk

Gebiedontsluitingswegen: categorie C, gekenmerkt door brede bermen met plaatselijke aanliggende plantsoenen, waardoor vaak een sterk wisselend groen breedte profiel	1 soort per weg; alle soorten toegestaan	min. 80 stuks per 500 m1 of min. 160 stuks tweezijdig	in rij	1e en 2e grootte	5 - 13 cm	ondergron 15 m ³ of 2 afhankelijk boom
Erftoegangswegen (woonstraten): alle straten in woonbuurten, waarvan het aanzicht in hoofdzaak alleen voor de aanwonenden van belang is; woonstraten kunnen wegens ouderdom van de beplanting of door de keuze van bijzondere soorten toch op buurt/wijkniveau van belang zijn; dit geldt met	naar keuze bewoners;	in speciale gevallen voortkomend uit stedenbouwkundige opzet	plantverband divers.	2e en 3e grootte	5 - 7 cm	ondergron 10 m ³ of 1 boom, afh grootte bo

name als meerdere aanliggende straten een bijzonder beeld vertonen en hiermee een complete woonbuurtkleuren.

Buurtplantsoenen en bijzondere groene plekken: centrumplekken in wijken met een bijzonder meer of minder groen karakter, veelal gekoppeld aan speel- en recreatieve voorzieningen

afwijkend beeld t.o.v. omringende straten door andere soorten

afhankelijk van ruimte

rijen, groepen, solitair en bos

1e, 2e en 3e grootte

5 - 7 cm

ondergron 10 m³, 15 afhankelijk boom

Parken: parken in deze categorie zijn uitgebreide plantsoenen, zonder een duidelijk centrum of landschappelijke parken, al of niet na een omvorming hiertoe

compleet sortiment

afhankelijk van ruimte

rijen/groepen, bos en solitair

1e, 2e en 3e grootte

5 - 13 cm

50% opho draineren sortiment; sortiment grondwater

Groen-blaue structuur: plantsoenen langs de oude vaarsloten (Weer, Gouw, Watering, Noorder Valdeursloot). Door de aanwezigheid van vaarweg, wandel- en fietsroutes zijn deze afwijkend van andere buurtplantsoenen. Afwisseling van traditioneel stedelijk groen en ecologisch groen.

compleet sortiment

afhankelijk van ruimte

rijen/groepen, bos en solitair

1e en 2e grootte

5 - 13 cm

sortiment aan grond incidentee

Wijken Zaanstad 1990 - heden groenarm nieuwe stijl

Gebiedontsluitingswegen: categorie C: in vergelijking met groenrijke wijken zijn de profielen smaller en minder groen en het beeld wordt voornamelijk gedragen door gras en bomen; heesters ontbreken veelal

1 soort per weg; alle soorten toegestaan

min. 50 stuks per 500 m¹

in rij

1e en 2e grootte

5 - 7 cm

ondergron 15 m³ of 2 afhankelijk boom

Erftoegangswegen (woonstraten): alle straten in woonbuurten, waarvan het aanzicht in hoofdzaak alleen voor de aanwonenden van belang is; woonstraten kunnen wegens ouderdom van de beplanting of door de keuze van bijzondere soorten toch op buurt/wijkniveau van belang zijn; dit geldt met name als meerdere aanliggende straten een bijzonder beeld vertonen en hiermee een complete woonbuurtkleuren.

naar keuze bewoners

in speciale gevallen voortkomend uit stedenbouwkundige opzet

in rij

2e en 3e grootte

5 - 7 cm

ondergron 10 m³ of 1 boom, afh grootte bo

Buurtplantsoenen en bijzondere groene plekken: centrumplekken in wijken met een bijzonder meer of minder groen karakter, veelal gekoppeld aan speel- en recreatieve voorzieningen	afwijkend beeld t.o.v. omringende straten door andere soorten	afhankelijk van ruimte	rijen groepen en solitair	1e, 2e en 3e grootte	5 - 7 cm	ondergron 10 m ³ , 15 afhankelijk boom
groen-blauwe structuur, inclusief eco-zones: buitenranden van buurten en wijken; deels strakke en deels ecologische vormgeving	compleet sortiment	afhankelijk van ruimte	rijen/groepen en bos	1e en 2e grootte	5 - 7 cm	ondergron 15 m ³ of 2 kelijk van

Toelichting kolom 'omvang volgroeid':

1e grootte: 12 meter en hoger

2e grootte: 06-12 meter;

3e grootte: 1,30 tot 6 meter;

-
- 1 Definitie is ontleend aan de publicatie 'Model Bomenverordening 2007' van de Bomenstichting
 - 2 Door het RIVM, Triple E, Alterra, ES Consult en VROM wordt onderkend, dat groen een zuiverende werking heeft. Bij gebruikmaking van wetenschappelijk valide modellen 'ji-tree uit de VS, onderzoek Goirle' worden de volgende verwijderingscapaciteit berekend: • Een volwassen boom verwijdert maximaal 15 tot 20 procent van het aangeboden fijn stof uit de lucht; en• Een volwassen boom kan de concentratie van stikstofdioxide met maximaal 10% verlagen.